

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1996. szeptember

Ára: 38 Ft

II. évfolyam, 9. szám

MEGHÍVÓ

Békésszentandrás Nagyközség
Önkormányzata
az Aradi Vértanúk emléknapján
1996. október 6-án (vasárnap)
10.30 órakor
megemlékezést rendez a református
temetőben
a '48-as honvédek kopjafájánál,
melyre
szeretettel hívjuk és várjuk
a lakosságot
és a pártok,
társadalmi szervezetek, egyesületek
tagjait, képviselőit.

**EMLÉKEZZÜNK EGYÜTT
MÉLTÓSÁGGAL!**

Rendezőség

Nagy László

Tengeritörők

Izzik a sárga
tengeri-tábla
tűzpiros hajnali fényben,
Jön a szél, jár-kel,
ijesztő zajt ver
a rendek rengetegében.

Jönnek a lányok,
jól szaporáznak,
fujkálnak párafelhöket.
Szélverte parton,
cimbalomhangon
sürgönydrót sürgeti őket.

Kezükben vessző-
kosárban szöllő,
kenyérrel ebédre lenne -
hintázik, fordul,
bő leve csordul,
elvérik tömzsi kis teste.

Levelek ezre,
ezerszer ezre
csattogat sárga seregben.
Megjön a lányhad,
nagyobb zaj támad,
egyszerre húsz tő is reccsen.

Húsz tőnek drága
aranybabája
vesszőkosárba hanyatlik.
Fönn jeges szárnyak,
vadludak szállnak,
vad riogásuk lehallik.

A tartalomról

Igazságosabb és testvériesebb világot ..	2. oldal
Az új élet kezdetén	3. oldal
Ünnepi beszélgetés dr. Varga Istvánnal	4. oldal
Neked is fáj?	5. oldal
Helytörténeti emlékeink	7. oldal
Az adósság ára	8. oldal
Parlagfű konferencia	12. oldal
Tanévkezdés kétségek között	14. oldal

IGAZSÁGOSABB ÉS TESTVÉRIESEBB VILÁGOT!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarató emberhez a magyar társadalomról

Bevezetés

A körlevél megírásának indítéka; címzettjei

1. Az egyház hivatása az, hogy minden történelmi helyzetben hirdesse az Evangéliumot, megmutassa az utat az örökkévalóság felé, s ennek tudatában adjon szempontokat földi életünk alakításához. Ez a küldetés azt a felelősséget rója ránk, magyar katolikusokra, hogy Magyarország fennállásának 1100., a magyar kereszténység 1000. évfordulóján, az új évezred küszöbén *vegyük szemügyre hazánk jelenlegi helyzetét*, az itt élő emberek életét: azokat a reményteli esélyeket és lehetőségeket, amelyeket az 1989-1990-es politikai változások megnyitottak előttünk, de lássuk a társadalmat nyomasztó gondokat is.

2. Európa s benne Magyarország *mélyreható változásokat* át az elmúlt esztendőben. A kontinens több országa, így hazánk is, visszanyerte szabadságát és függetlenségét. Saját kezébe vehette sorsának irányítását, s hozzáfoghatott egy emberibb, boldogabb jövő építéséhez. E változások láttán hálát adunk Istennek, s köszönettel gondolunk mindazokra, akik - minden fáradságot és kockázatot vállalva - ezt előkészítették és végrehajtották.

3. Magyarország történelmében is új szakasz kezdődött. 1989-1990-ben az a reménység töltött el sokunkat, hogy az évtizedeken át tartó idegen függőség és a diktatórikus egypártrendszer megszűnésével, a demokratikus jogállam megteremtésével jólét köszönt országunkra. Hamarosan azonban meg kellett tapasztalnunk, hogy az Igéret Földje még messze van. Sokakat eltöltött az az illúzió, hogy a politikai szabadság automatikusan meghozza a boldogulást is. Évekbe telt, mire föl lehetett mérni, hogy az elmúlt évtizedek milyen pusztítást okoztak nemcsak a politikai, a társadalmi és a gazdasági életben, hanem az állampolgárok erkölcsi életében, értékrendjében is. Nem feledkezhetünk meg természetesen azokról az értékekről, amelyeket sokan közülünk hordoznak és hordoztak az elmúlt évtizedekben is. Ennek ellenére azonban hosszú idő kell annak tisztázásához is, milyen úton kell továbbhaladnia az országnak, s milyen lépéseket kell megtennie ahhoz, hogy megteremthesse a szabad

és boldog emberi élet feltételeit a társadalom minden polgára és rétege számára.

4. Természetes, hogy a gyökeresen megváltozott társadalmi-politikai helyzetben sok, egymástól eltérő elképzelés alakult ki arról, hogy milyenné alakítsuk a születő magyar demokráciát. Az viszont igen sajnálatos, hogy több év eltelével sem sikerült közmegegyezésre jutni számos alapvető kérdésben, és *nem jött létre valódi társadalmi összefogás* az ország hosszútávú érdekeinek figyelembevételével. Még fájdalmasabb, hogy - a változásokkal együttjáró bizonytalanságokat is felhasználva - nemegyszer szembefeszültek egymással az egyének és a különböző társadalmi csoportok érdekei. Sokan csupán a saját előnyeiket kívánták érvényesíteni, mások főleg csak azért küzdöttek, hogy a lehető legnagyobb rész jusson nekik a politikai hatalomból vagy a társadalom vagyonából, vagy éppen mindkettőből. E jelenségekben lehetetlen nem észrevennünk az elmúlt évtizedek politikájának következményeit. Az egyes embereket és csoportokat tudatosan elszigetelték egymástól, a társadalmi, köztük az egyházi szervezetek legnagyobb részét feloszlatták, a megmaradtak működését is akadályozták, a közéleti kapcsolatokat központi irányítás alá vonták; mindez a társadalom atomizálódásához és országos méretű bizalmatlansághoz vezetett.

5. A felsorolt tényezők hozzájárultak ahhoz, hogy a sorsdöntő változások és a sok területen megindult örvendés ellenére az utóbbi években egyre súlyosabb válságtünetekkel is szembe kell néznünk. A Magyar Katolikus Püspöki Kar - krisztusi küldetéséből fakadóan az országért érzett felelősségtudatától indítva - kezdettől fogva figyelemmel kísérte az országban lejátszódó folyamatokat. Most immár tovább nem halasztható kötelességének tartja, hogy e történelmi sorsfordulón megszólaljon, s az *Evangélium fényében értékelje az ország gazdasági, társadalmi és kulturális helyzetét*. Ezért fordul most körlevelével a katolikus hívekhez és minden jóakarató magyar állampolgárhoz. Teszi ezt Krisztus akaratát követve s a II. Vatikáni zsinat szellemében, magáévá téve minden em-

ber, az egész nép gondjait és örömeit: „Nincs olyan igazán emberi érzés, mely Krisztus tanítványainak szívében visszhangra ne találna” (GS 1). Részt kíván venni közös gondjaink feltárásában, a megoldáshoz vezető utak keresésében, felkínálva azokat az értékeket és szempontokat, amelyeket az egyház társadalmi tanítása tartalmaz: „Különösen azt kívánom, hogy azokban az országokban ismertessék és alkalmazzák a társadalmi tanítást, amelyekben a létező szocializmus bukása után nagy az elbizonytalanodás az újjáépítés tekintetében” (CA 56) - írja II. János Pál pápa, s szavait különösen aktuálissá teszi közelgő második magyarországi látogatása.

6. Szavunkat elsősorban *híveinkhez* intézzük. Am szólni ki-

vánunk *az ország minden polgárához, hívőkhöz és nem hívőkhöz* egyaránt, akik szintén szívükön viselik hazájuk sorsát, s egy szabadabb és emberibb világ építésére törekszenek.

Bízunk abban, hogy hívó szavunkat minél többen meghallják, és elfogadják a felkínált párbeszéd, az együttműködés lehetőségét.

Különös súllyal szólítjuk még *az értelmiséget*. Egyszerre fordulunk a keresztény értelmiségiekhez, emlékeztetve őket megkülönböztetett felelősségükre, de az értelmiségnek keresztényként nem elkötelezett részéhez is, hogy minél nagyobb egységben dolgozzunk közös céljainkért.

(folytatjuk)

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉS

1996. augusztus 14-én Turcsányi Lajos és Szappanos Szilvia szülőknek Luca, 1996. augusztus 23-án Tasi János és Balla Magdolna szülőknek Norbert Sándor, 1996. augusztus 25-én Taskó Zoltán és Bak Ilona szülőknek Dávid utónévű gyermeke született.

HÁZASSÁGKÖTÉS

1996. augusztus 17-én Ficzer Enikő Erzsébet és Fekete Péter kötött házasságot.

HALÁLOZÁS

A Katolikus Egyház szertartása szerint eltemetett halottak:

Benesik Imre 76 éves, elhunyt 1996. augusztus 21.

Szécsi Pál 76 éves, elhunyt 1996. augusztus 25.

Nagy István 84 éves, elhunyt 1996. szeptember 11.

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

A
TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS
új helyre költözött!

- éjjel-nappali ügyelet
- teljeskörű ügyintézés
- szolid árak

MAJOR IMRE

Békésszentandrás

lakás, műhely: Bocskai u. 25. Telefon: (06-30) 535-237
lerakat: Szent László u. (Vas-Műszaki bolttal szemben)

REFORMÁTUS HÍREK

Az új élet kezdetén

Istent kereső emberek mindig voltak és lesznek. Néha elemi erővel tör rá valakire Isten hiánya. De hogyan találkozhat egy ember Istennel? Hogyan lehet bizonyossá arról, hogy ő van, szereti, s életünk sok hiányát ki tudja pótolni?

Az etióp kincstárnok történetében találhatunk választ ezekre a kérdésekre (Apostolok Cselekedetei 8:26-39).

Mint kincstárnok az ország második vagy harmadik embere volt, s így gazdag. Megengedhette magának, hogy elinduljon egy hónapokig tartó, összesen mintegy négyezer kilométeres útra, megvásároljon Jeruzsálemben egy drága könyvtekerest. Művelt volt, mert értette Ézsaiás könyvének görög fordítását. Anyagilag és szellemileg tehát nem lehetett panasza, de volt életének egy fájó hiánya; eunuch volt, ivartalanították, mivel az uralkodónő közelében csak ilyen főtisztviselők szolgálhattak.

E testi hiányossága mellett úgy látszik, nem elégitette ki őt lelkiileg sem a maga pogány vallása, így keresni kezdi az élő Istent. Minden biztonnal az ott élő zsidóktól hallhatott a láthatatlan Istenről, aki teremtett és irányít mindent, s vágy támadt a szívében, hogy találkozzék vele.

A szomjúsága Isten felé fordította. Nem a búfelejtő pohárhoz nyúlt, nem a munkába menekült, de nem is lett öngyilkos, hanem Istent kezdte keresni.

Sokunk életéből hiányzik valami - mit kezdünk a hiányainkkal: Van, akinek egy életen át mást kell csinálnia, mint amit szeretett volna. Van, akinek a társ hiányzik, s van, akinek az, hogy nem kapja meg a társától, amit éppen tőle kellen megkapnia. Van, akinek az egészsége rokkant meg, s ennek a terhét kell hordoznia nap mint nap. Egyesek mindig erről beszélnek, sajnálatják magukat, mások az életük igazi nagy hiányairól soha nem beszélnek. Van, aki lázad, van, aki csöndesen keséreg vagy pótszerekhez folyamodik.

S van, aki Istenhez megy a hiányaival. Még nem ismeri őt igazán, de elhitte, amit hallott róla, s elindul, hogy találkozzék vele. Egészen egyszerű lépéseket tesz meg: Elmegy egy templomba, ahol még soha nem volt. Kezébe veszi a Bibliát, amit még soha nem olvasott. Művelt ember létére olyan alá-

zatos, hogy meghallgatja az egyszerű magyarázatot, hogy értse is, amit olvas. S amikor megérti, hogy az Írás Jézusról szól, halogatás nélkül dönt, s vele akar szövetséget követni. Lépésről lépésre kitűnik, hogy jó irányba indult, Isten mindent elkészítet neki, amire szüksége van. Sőt: többet kap, mint gondolta, magával Jézussal találkozik.

Ő hív ma minket is magához, sokféle hiánnyal küszködő embereket. Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtak és terheket hordoztok, és én megnyugtatlak titeket!

Pedig ezen az úton sok akadály gördült a kereső kincstárnok elé. Nyilván furesátlák azt is, hogy értelmes ember létére elindul keresni egy ismeretlen Istent. Nem jök az otthoni istenek? Mennyi veszedelem leselkedik az emberre egy ilyen hosszú úton! Milyen sok kényelmetlenség is jár ezzel!

Sok idő, sok pénz - s lesz-e majd eredménye? Amikor végre megérkezik, nem mehet be a jeruzsálemi templomba, mert eunuch. A könyvtekeres is idegen nyelven van írva, s idegenek a gondolatai, érthetetlenek a fordulatai a számára. De gyötri magát, és újra olvassa. Végre jön valaki, aki világosan megmagyarázza. De ez az ember is akadékoskodik, nem hajlandó azonnal megkeresztelni őt, csak ha teljes szívből hisz. De mit jelent ez, s ki állapítja meg, hogy teljes szívből hisz-e már? Aztán megkeresztelkedik. De jó lesz új életben járni, különösen egy ilyen kedves, tapasztalt testvér segítségével, mint Fülöp! De akkor körülnéz - s egyedül van az úton. Fülöp eltűnt, „az Úr Lelke elragadta” őt. Akkor így kell folytatni az utat. Ez a Lélek fogja őt közvetlenül vezetni. Még kell tanulnia majd ezt is.

Sok akadályon kellett keresztülverekednie magát. De ha figyelmesen megvizsgáljuk; nem is ő „vette az akadályokat”, hanem Isten gyöngéd szeretete emelte át mindegyikén. Ő csak engedte, akarta. Kész volt mindenre, hogy megtalálja Istent. Még a bűnvallásra is. Mert az, hogy megkeresztelkedett, akkor ezt jelentette: bűnösnek vallom magamat, rászorulok Isten bocsánatára, én nem tudok magamon segíteni, de nem akarok tovább így élni.

Isten mindent megtett azért, hogy mi visszatalálhassunk

hozzá. Mi megtesszük-e ezeket az egyszerű lépéseket, s nem állunk-e meg egy-egy akadálynál, hogy csalódtunk...? Kövessük a kincstárnok példáját, s újult erővel induljunk el újra! „Mert egy út van csupán, /Igy hát előre, bátran, /Keresztül minden gáton/Hű Mesterünk után!”

Mert erre is érvényes: aki keres, talál. Többet, mint gondolta. Mert a kincstárnok Izrael számára félig-meddig ismeretlen - Istent kezdte keresni, s találkozott az úton Jézussal. Megértette a Bibliából, hogy Jézus az Isten Báránya, aki öccsrette is meghalt a kereszten, ha hatalmasan feltámadt a halálból, él, és új életet kínál neki is. Megértette, hogy senki sem mehet be az Atyához, csak Jézus által. De ő általa még egy színesbőrű herélt is mehet, mert Jézus Krisztus nem ismer személyválogatást, s mindenki kedves neki, aki őt keresi, s aki hozzá jön, azt semmiképpen el nem veti. Emellett felismerés és ajándék mellett eltörlőd életének minden hiánya, ez feledtet minden nyomorúságát, ez megért minden áldozatot, amit ennek érdekében hozott! Nem is álmodta, hogy mit fog találni ezen az úton, hogy kívül fog találkozni, hogy ki fogja megtalálni őt! Tele van a szíve örömmel.

Az életében bekövetkezett változásra éppen ez a megállapítás utal: „Továbbment útján örömmel.” Úgy tűnik, eddig nem ez jellemezte. Most azonban,

hogy Jézussal találkozott, betölti az öröm. Testi állapota, társadalmi helyzete, pogány környezete és még sok minden maradt a régi. De ő új emberré lett. Nem minden hiánya szűnik meg az embernek, ha Jézussal találkozik, de olyan többletet kap, ami az életszomját megszünteti. S amiből másoknak is tud továbbadni.

Lehet, hogy megmarad a betegségünk, tovább is a kicsi lakásban kell összehúzni magunkat, a szomszédok is olyan kellemetlenek maradnak, mint addig - de mindezt már nem egyedül, hanem Jézussal hordozza a hívő. Valaki ezt mondta: a hívő is sír, de más-ként. Hogyan? Nem reménytelenül, nem kétségbeesetten, nem gazdátlanul. Türelmet a hiányain, s nem azok miatt szenved, hanem a kapott gazdagságának örül. S tudja, hogy mindez csak előleg. Az igazi még hátravan. A mennyei dicsőség, amikor Isten letöröl a szemünkről minden könnyet. Ott semmi hiányunk nem lesz már, s a hazataláltak örök öröme tölt be.

Addig azonban a hiányaink is vigyének közelebb Istenhez, az elénk kerülő akadályokon lépünk át, s engedjük, hogy megtaláljon az a Jézus, aki elénk jön az Igében, az igehirdetésben, a sákramentumban és Szentlelkével megvilágosít, vezet, s minden nyomorúságunk ellenére is örömmel tölt be!

Cseri Kálmán

„Atyánk, szenteltessék meg a te neved!”

A Szarvasi és Békésszentandrási Református Egyházközségek presbitériuma szeretettel meghívja Önt és kedves családját a **békésszentandrási református templomban** 1996. október hó 5-én 11.00 órakor kezdődő ünnepi Istentiszteletre, melyen **NAGY LÁSZLÓ** esperes úr gyülekezeti lelkipásztori tisztébe iktatja be **PENTALLER ATTILA** református lelkészt.

ÜNNEPI BESZÉLGETÉS DR. VARGA ISTVÁN országgyűlési képviselővel, az MDF megyei elnökével, az Országos Elnökség tagjával

Az idén 1996-ot írunk, honfoglalásunk 1100. évfordulóját, vagy másképpen mondva mil-
lecentenáriumát. Községünkben is több ünnepség, rendezvény csatlakozik e nagyszerű történelmi esemény megünnepléséhez. Ezek egyike volt augusztus 19-én a Község-háza falán elhelyezett, igazán tetszetős Mil-
lecentenáriumi Emléktábla felavatása, melyet ünnepi testületi ülés keretében Varga István országgyűlési képviselő, az MDF megyei elnöke végzett el. Az ünnepség után ültünk le beszélgetni azokról a dolgokról, amelyek egyrészt kapcsolódnak az ünnephez, másrészt éppen aktuálisak.

- *Képviselő Úr! Ön avató beszédében is kitért arra, hogy nem érzi igazán Magyarországon az ünnepi hangulatot. Párhuzamot vont a 100 évvel ezelőtti ünnepségekkel, azok és az ország akkori hangulatával. Kérem, mondja el olvasóinknak, hogy miben látja a jelentős különbség okát?*

- Úgy érzem, hogy ennek több jelentős oka van. Az egyik jó részét politikai, a másik gazdasági. A kettőt, persze igazából nem lehet elválasztani egymástól. Talán ott kezdem, hogy az 1994-es választások után az új kormány első ténykedése volt a Világkiállítás lemondása. Pedig ez az esemény többféle haszonnal járt volna. Egyrészt gazdaságilag, másrészt nemzetpropagandában, harmadrészt pedig hangulatilag. Gazdasági haszna a munkalehetőségekben, a megmaradó építményekben, nemzetileg nyelvünk, múltunk és kultúránk sokrétű bemutatási lehetőségében, hangulatilag pedig a vendégvárás izgalmában, a felkészülésben egy mozgósító erő, egy pozitív érzelm kialakulásában mutatkozhatott volna meg. Ez ma nincs. A Világkiállítás elmaradásával párhuzamosan elmaradt a Mil-

lecentenárium pozitív formában történő bemutatása, ezért nem érzik az emberek ennek jelentőségét. Úgy is mondhatnám Teleki Pállal, hogy: „Nem merünk magyarok lenni.” Ez persze tulajdonképpen nem túl nagy meglepetés. Én ugyanis nem látok különbséget a mai és az előző 40 év kultúrpolitikája és külpolitikája között. Pedig az Európai Unióhoz való csatlakozással együtt meg kellene tartani nemzeti sajátosságainkat, mert Európa is így számít ránk. Sajnos a mostani kormányzat ezt nem így gondolja. Ezek az okai a jelentős különbségnek, és az, hogy az embereket - teljesen helyesen - ma már szinte csak a megélhetés érdekli.

- *Az elmúlt napok egyik legjelentősebb politikai kérdése - amely árnyékot vet a Mil-
lecentenáriumi ünnepségekre is - a magyar-román alapszerződés tervezett aláírása körüli vita. Mi az Ön és az MDF álláspontja?*

- Az én és pártom álláspontja e kérdéssel az, hogy egy teljesen elhibázott és elhamarkodott lépés. Számomra a hatalmi arrogancia csúcsát jelenti, hogy az országgyűlési időszak szünetében megállapodnak az aláírásban. Nincsenek illúzióim. Horn Gyula alá fogja írni, mert úgy gondolja, mindent megtehet. Egyet azonban nem - még ha úgy gondolja is -, azt, hogy feladja a határon túl élő több, mint 5 millió magyar érdekeit. Az aláírás a szerződés e formájában ugyanis ezt jelenti. Pedig tapasztalt külügyesként, de egyszerű józan emberként is tudnia kellene, hogy minden szerződésnek vannak feltételei, a legegyszerűbb ingatlan adásvételnek is. Mert kivel is akar Horn úr szerződést kötni? Azokkal, akik „csak” a trianoni békeszerződés, az ENSZ-alapokmány, a helsinki záróokmány, az EU 1201-es ajánlását a kisebbségvédelem-

re nem tartották be. Hogyan számíthatnánk akkor rá, hogy majd ezt betartják? S ekkor még nem beszéltem a kulturális és politikai jogokról. Egy szóval ez a szerződés nincs előkészítve, nincs egyeztetve az érdekelt kisebbséggel, annak szervezeteivel.

- *Akkor mire volt jó a nyár közepi magyar-magyar csúcs?*

- Az egy igazi politikai színjáték volt. Horn úr ekkor próbált homokot szórni a határon túli magyarok szemébe, azokéba, akik nem sokkal előtte a Magyarok Világszövetségében a Világtalálkozó alkalmából finoman szólva is „kitapsolták”. Mindent megígért tehát, majd most az alapszerződés tervezetben ebből semmit sem tartott be. Igaz ez a miniszterelnök úrnál már nem újdonság.

- *Most egy egészen más témában szeretném, ha elmondaná a véleményét. Ez pedig az önkormányzatok jelenlegi helyzete. Hogyan látja Ön ezt a kérdéskört?*

- Először is azt szeretném leszögezni, hogy itt lenne az ideje, ha a koalíció eldöntené, akar-e önkormányzatot. Ha igen, akkor annak is ideje lenne, hogy felhagyjon a központosítási törekvésekkel, amelyek már-már a tanácsrendszerre kezdenek emlékeztetni. Pontosan ezt támasztja alá a megyék szerepének újbóli erősítése is. Ha önkormányzatot akar, akkor ahhoz pénzt is kellene adni, s nem a támogatások jövő évre tervezett 6%-os emelését, amely még a több, mint 20%-os inflációt sem fedezi. Így azonban úgy tűnik, hogy a koalíció az önkormányzatokat szándékosan akarja tönkre tenni. Ez már majdnem sikerült is, mivel az ország önkormányzatainak több mint 40%-a vagy csődbe, vagy közvetlenül annak közelében van.

- *Ez sajnos a mi számunkra is ismerős. Nálunk is előfordult*

már, hogy az áramszolgáltató kikapcsolta a Polgármesteri Hivatalban az áramot, a közalkalmazottaink pedig immár hónapok óta ilyen-olyan részletekben, s teljesen rendszertelenül kapják meg fizetésüket. Ezek szerint ez nem egyedi példa?

- Sajnos - mint már említettem - nem. S éppen ezért tart a Magyar Demokrata Fórum 1996. október 5-én az Országház előtt demonstrációt az önkormányzatok érdekében. Ott szeretnénk felhívni - többek között - a koalíció figyelmét arra, hogy nem csak szavakban kell őket támogatni. Fel szeretnénk hívni a figyelmet arra is, hogy az önkormányzatiság az egyik legfontosabb európai alapérték, amelynek megszüntetése vagy szándékos ellehetlenítése nagyon rossz üzenet Európa számára.

- *Gondolom Ön is tapasztalta, hogy több helyen az emberek is kezdenek „kiábrándulni” az önkormányzatokból. Mi lehet ennek az oka?*

- Ezt egyértelműen csak ott lehet tapasztalni - sajnos egyre több helyen -, ahol a helyhatóság az anyagi ellehetetlenülés szélén áll.

Az emberek ugyanis az előző ciklus alatt megtapasztalták, hogy ha nehézségeik támadnak, vagy valamit kezdeményeznek, akkor az önkormányzat segít. Sajnos ma az önkormányzatok ezt már nem nagyon tehetik meg.

A feladataik óriásiak, az ehhez rendelt pénz pedig nagyon kevés. Közben pedig a kormányzat a helyi adók kivetésére, azok emelésére ösztönzi a testületeket.

Ezt azonban az elszegényedett lakosság óriási többsége már nem bírja. Hát ezért is megyünk október 5-én a Kossuth térre.

- *Köszönöm a beszélgetést!*

Mottó: „Ami a történelem viharai elvesznek a nemzettől, azt a forgandó szerencse visszahozhatja, de amiről a nemzet önként lemond, az örökre elvesz.”

NEKED IS FÁJ?

Napjaink egyik legvitatottabb kérdése a magyar-román alapszerződés aláírásáról folyó vita, amely szinte már-már siketek pírbeszédévé vált.

Fölmerülhet a Tisztelt Olvasóban, vajon mi közöm nekem ehhez? Ez engem igazán itt Szentandráson miért foglalkoztatna? Egyesek talán még azt is gondolják, miért e cikk a Szentandrási Híradóban.

Éppen nekik szeretnék egy kis gondolatébresztővel szolgálni! Mert hogy is állunk?

Békésszentandrás a Körös partján, a Tiszántúlon terül el, Magyarországon. A trianoni békeszerződés által ránk kényszerített országhatárokon belül.

Ez persze lehetne másként is. Román szomszédaink ugyanis eredetileg a Tisza vonalánál óhajtották meghúzni a határt. Így is lehetett volna!

Vajon akkor is közönyösek lennénk?

Akkor is „lerománoznánk” a 100 km-rel keletebbre élő magyarokat? Vagy jólesne az anyaországbeliektől ugyanez? Úgy gondolom nem.

Akkor talán mi is azt kérnénk, mint a ma Romániában élő magyarok és a parlamenti ellenzék valamint néhány szo-

cialista képviselő: alapszerződést, de ne minden áron. Akkor talán mi is azt mondanánk, amit a nemrégiben itt járt erdélyi testvéreink, hogy az anyaország teljesen lemondott rólunk.

Akkor talán sokan nem rótták volna meg Antall Józsefet azért a híres kijelentésért: „Lélekben 15 millió magyar miniszterelnöke kívánok lenni!” S talán sokan nem tapsoltak volna Horn Gyula azon kijelentésének: „Én 10 és fél millió magyar miniszterelnöke akarok lenni.”

Akkor talán sokan nem hagynák magukat elhitetni, hogy amennyiben Magyarország segíti a határokon túli magyarokat, akkor rosszabbul fogunk élni, illetve miattuk is van hogy ma így élünk.

Akkor mindnyájan azt mondanánk, elvárnánk segítsen rajtunk Magyarország, s ne szolgáltasson ki mégjobban.

Ezek a kérdések mind-mind tartalmazzák a „ha”, az „akkor talán” kifejezéseket. Mégis elgondolkodtatóak.

Ezek után szeretném feltenni még egyszer a kérdést: **NEKED IS FÁJ?**

-mi-

Cserkészavatás Kishegyesen

Már évek óta erősödik iskolánk kapcsolata a Kishegyesi Ady Endre nevét viselő kísérleti általános iskolával. Most azonban a baráti kapcsolat egy újabb szála erősödött. A Békésszentandrási Hunyadi János Általános Iskola szervezésében működő 542. sz. Szent András cserkészcsapathoz egy kedves meghívás érkezett, a kishegyesi 29. sz. Szent András cserkészcsapat tagjainak és zászlójának avatására. Meglepett a meghívás, hiszen egy évvel ezelőtt még nem is beszéltek cserkészetéről Kishegyesen. Lehetséges, hogy cserkészeink példás magatartása adott erőt a csapat megalakításához.

A kishegyesi cserkészek ragaszkodnak ősei szülőföldjéhez, ezért választották csapatuk névadójának Szent András apostolt. Így kapott meghívást Sinka József polgármester úr, valamint D. Kiss Sándor cserkészcsapat parancsnok és három cserkésze (Kis Tamás, Körmendi Norbert és Schmiender Árpád) a cserkészcsapat avatására, melyet augusztus 24-én délután 5 órakor a Szent Anna római katolikus templomban ünnepélyes keretek között rendezett az ottani szervező testület.

A bácskai, szerémségi vendég cserkészekkel kb. 40-en lehetünk együtt, akik a zsúfolásig megtelt templomba harangzúgás közepette bevonultunk. Az avatási ünnepséget egy magyarországi egyetemen tanuló topolyai cserkész fiatal vezette jól megszervezve.

A kiscserkészek - és cserkészek - avatását a csapat és a zászló avatása követte. Az avatást végző tisztelendő atyák több ízben méltatták a cserké-

szet igazi értékeit és tartalmát. Majd D. Kiss Sándor cserkészparancsnokot kérték fel, hogy beszéljen a csapat névadójáról, Szent András apostolról. Beszédében kiemelte az apostol követésre méltó erényeit; azt, hogy Jézus első hívására követte Őt. Ma hány ember utasítja vissza Jézus hívó szavát. A cserkészek ezt nem tehetik. András apostol a keresztáldozatot is vállalta. Sőt, a keresztifán lüggve két nap nem szünetelt meg prédikálni. (Idézet templomunk freskójáról) A cserkészeknek is kell áldozatot vállalni mindennapi munkájuk során, hogy példamutató magatartásukkal adják tovább azt amit kaptak vezetőiktől.

A szentmise végén a Boldogasszony Anyánk kezdetű régi magyar imánkat énekeltük el, s közben a plébánia udvarára vonultunk át. Itt kedves megvendégelés közben baráti kapcsolatok alakultak, további ismeretségek mélyültek. Mindenütt kedves fogadtatásban részesültünk, ami nagyon jól esett. Az utána következő bőséges vacsora a plébánián megerősítette az igazi magyar vendéglátást.

Jó volt egyszer érezni, hogy mi magyarok is tudjuk egymást szeretni, tudunk összetartani, tudunk egymásért áldozatot vállalni. Ezt tette Sinka József polgármester úr is, aki vállalta, hogy szabadidejét feláldozva, 400 km-es úton késő éjszakába autót vezetve is részt vegyen és lehetővé tette, hogy mi is részt vehessünk egy felejthetetlen cserkészavatáson. Köszönjük, mert úgy érezzük, cserkész-munkánkban nem vagyunk egyedül.

-Tudósító-

FIGYELEM! FIGYELEM! FIGYELEM!

Gázszerelők - gázbekötő-építkezők!

Továbbra is várjuk kedves vásárlóinkat bővülő árukészletünkkel Békésszentandráson a **Bethlen Gábor utca 1. szám alatt.**

Tájékoztatóul néhány termék árából:

1/2" szavatolt gázcső 170 Ft/m

3/4" szavatolt gázcső 204 Ft/m

1" szavatolt gázcső 290 Ft/m

Betonacélok

Ø 5,5 hengerhuzal 82 Ft/m

Ø 8 betonacél 84 Ft/kg

Ø 10 betonacél 82 Ft/kg

Ø 12 betonacél 82 Ft/kg

Továbbá zártszelvények, laposacélok, fűtésesövek, bilincsek, csapok, Hollanderek, idomok, tömitők, flexibiliscsövek, PVC lefolyócsövek, -idomok.

A megvásárolt áruk házhozszállítása megoldható.

**1996.
szeptember
29-én országos
állat- és
kirakodó vásár
lesz Békés-
szentandráson a
vásártéren.**

Ezúton mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, s mindazoknak, akik ismerték és szerették

Szécsi Pált,
temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Szöllősi Istvánné és Földesi Zoltán országgyűlési képviselők sajtótájékoztatója

FÉLIDŐBEN

Az 1996. szeptember 6-án megtartott sajtótájékoztató témája nem az MSZP által országosan kiadott fenti című anyagról, hanem a képviselők, de elsősorban a körzet egyéni képviselője, Szöllősi Istvánné elmúlt két év alatt végzett munkájáról szól.

A képviselőasszony számot adott arról, hogy az eltelt idő alatt 190 különböző rendezvényen - testületi ülések, testületi és lakossági találkozók, oktatási és művelődési programok, termelési tanácskozások, sajtótájékoztatók, millecentenáriummal kapcsolatos ünnepségek - vett részt. Ebből 10 alkalommal volt Békésszentandrásan.

Ezután országgyűlési munkájáról beszélt. Visszautasította azokat a vádakot, melyek arról szólnak, hogy csak az oktatással foglalkozik. Így fogalmazott: „Munkám ennél lényegesen sokrétűbb, tehát ez tényszerűen nem igaz.” Az általa kigyűjtött adatok szerint összesen 17 alkalommal, 10 témában szólalt fel. Ezentúl több azonnali kérdést, sima kérdést (6, 6) tett fel és különféle önálló indítványokat terjesztett be az Országgyűlés elé. A legutóbbit éppen a napokban, az ún. „holtág-törvény” előkészítését kezdeményező országgyűlési eseti bizottság létrehozásáról.

„Mennyire elégedett az ember?”-tette fel a költői kérdést. S így válaszolt rá: „Nem vagyok, nem lehetek elégedett, mert hosszú utat jártak be javaslataim, de ezeket a Parlament rendre leszavazta.” Munkája legnagyobb sikerként az új alkotmány koncepciójának leszavazását értékelte. Indokául pedig azt, hogy sok olyan dolog - pl. az érdekegyeztetés, az állam szociális gondoskodása stb. - kimaradt volna, amelyeket ő értékesnek tart.

Ezután a települések önkormányzataival tartott kapcsolatokról nyilatkozott. Mint elmondta ez az egyes településektől illetve különböző időszakoktól függ, időnként szorosabb, máskor meglazul. Ez utóbbit a lakosság szem-

pontjából nem tartja szerencsésnek. Úgy érzik, az önkormányzati képviselő-testületek nem értik, hogy mi történt 1990. óta. Nem dolgozták fel azt, hogy az országgyűlési képviselőnek nem kijáró szerepe van, hanem törvényhozási feladata. Az a véleménye, hogy a képviselőnek a lakossággal kell elszámolnia és nem a testületekkel.

Kitért a napokban az ÉT-ban tartott több órás megbeszélésre, melynek témája a közalkalmazotti bérek 19,5%-os emelésére vonatkozó év elején kötött megállapodás teljesítése volt. Elmondása szerint a kormány teljesítette vállalását - letette a februári 10%-ot illetve a szeptemberi 5%-ot - a többi már az önkormányzatok feladata, de sajnos itt még 4 milliárd hiányzik. Elmondta, hogy a beszabályozott létszámgazdálkodáshoz a továbbiakban a pénzt is biztosítani kellene, az önkormányzatoknak pedig az épületek fenntartását kellene biztosítani. Majd földesi Zoltán képviselő úr vette át a szót. Megerősítette ő is, hogy az önkormányzatok nem igazán értik a változásokat. A gazdálkodásukban pedig fölöttes - szankciókkal is rendelkező - szervezet létrehozását sürgette. Hiányolta a települések részéről a képviselőasszonnyal történő összefogást. Mint mondta: „Mélységesen fájjaljuk, hogy 8 településünk nem él azzal a lehetőséggel, hogy képviselőnk a 10 legismertebb politikus között van.”

A továbbiakban a Szarvason manapság kialakult helyzetről, az arról alkotott MSZP-s és saját véleményét mondta el.

Ezután újságírói kérdések következtek. A Szentendrési Híradó nevében Szöllősiné képviselőasszonyt az önkormányzatok állami támogatásának növelésére előirányzott 6%-ról (pontosan 5,9%) kérdeztem, különös tekintettel a több mint 20%-os inflációra. A képviselőasszony válaszában elmondta, hogy ismerte községünk helyzetét nagyon is megérti aggódásomat. Úgy érzi, ilyen támogatás mellett az ön-

kormányzati intézmények működése súlyos zavarokkal jár majd. Többek között emiatt is szeretne a napokban találkozni Magyar Leventével az Önkormányzatok Szövetségének elnökével, ahol szeretné ezt az érdekképviseletet más hozzáállásra biztatni.

A képviselőasszony egy GDP (Nemzeti Össztermék)-hez kapcsolódó finanszírozásban látna a lényegét, amely ennek egy konstans (állandó) százalékában lenne megállapítva. Minden esetre amíg a jelenlegi vegyes finanszírozási rendszer él, addig is a támogatásoknak minimum értékállóaknak kellene lenniük. Bár azt is hozzátette, az önkormányzatoknak nem azt kellene állandóan hajtaniuk, hogy a kormányzat nem ad pénzt, hanem a jobban kellene

gazdálkodniuk. Ő is csatlakozott az előzőekben már Földesi képviselő úr által elmondottakhoz, vagyis jónak tartaná egy az önkormányzatok fölé rendelt, szankcionáló joggal rendelkező szervezet felállítását.

Más újságírói kérdésre válaszolva a közoktatási törvény módosításáról, illetve annak hatásairól elmondta, nem ért egyet azokkal, akik elbagatelizálják az ebből adódó munkanélküliséget, mondván: „Akik 1-2 ezerről beszélnek csak, azokkal én nem egyfelé járok!”

A tájékoztató végén megköszönték a sajtó képviselőinek részvételét, s a további kapcsolattartásra kértek fel minden jelenlevőt.

-mi-

Művelődési Ház

Könyvtár

Szeptember - Október havi programja:

Kezdő-haladó tánctanfolyam indul a Művelődési Házban vasárnap 14.00-15.30 óráig, illetve 15.30-17.00 óráig.

Jelentkezéseket még elfogadunk. A tanfolyam díja: 1.500 Ft/fő.

Karate tanfolyam indul hétfő és pénteki napokon 17.00-19.00 óráig. Jelentkezni lehet a Könyvtárban. A tanfolyam díja: 500 Ft/fő.

Október 4-én (pénteken) 18.30 órakor **Bajor Imre önálló estje** a Művelődési Házban! Közreműködik Liliom Károly és Pálfi Péter. Jegyek a Könyvtárban válthatók 350 Ft-os és 450 Ft-os áron.

A Könyvtár nyitvatartása:

kedd-péntek: de. 9-12 óráig
hétfő-szombat: 13.30-17.30 óráig

Szolgáltatásaink:

Videokazetta kölcsönzés
Fénymásolás

Helytörténeti emlékeink

Körök és Egyesületek I.

(Szemelvények a Szentendrési Népkör alakulásáról)

Békésszentendrason a múlt század közepétől kezdve alakultak különböző körök és egyesületek. E bevezetőben - a teljesség igénye nélkül - az 1948. évig működő körökről és egyesületekről adunk ismertetőt.

Elsőnek alakult községünkben 1867. évben a Népkör, ezt követte 1878. évben az Olvasó-Egylet, amely 1927. évben az Iparos-kör nevet vette fel. Ugyancsak 1878-ban alakult a nagymúltú szentendrési Munkás-kör is. E három kör megalakulását követte 1895. évben a Katolikus-kör, amely 1935. február 3-án megtartott közgyűlésen „Békésszentendrési Dr. Dunay Alajos Kath. Kör” nevet vette fel. 1913. évben megalakult a Kisgazdák Köre. A Békésszentendrési Önkéntes Tűzoltó Egyesület, amely alakulásától kezdve nemes hivatást töltött be, töretlenül működik azóta is. A Hunyadi Mátyás Sportegyesület pedig 1933. évtől jegyzi működését. Megemlítendő még az 1920-as évek elején létrehozott Levente Egyesület is, amely 1944. őszéig működött, az 1930-as évtől félkatonai szervezetté vált és 12 éves kortól 24 éves korig, illetve a katonai szolgálat megkezdéséig az ifjak részére kötelezővé tették a hetenkénti foglalkozásokat. Végül még két egyesületet kell megemlítenünk, melyek méltóan szolgálták a legény- és leányifjúság nevelését és jellemformálását. Az 1935. szeptemberében Szeged tanyavilágából indult KALOT (Katolikus Legényegyletek Országos Testülete), amely 1938-ra az alföld katolikus falvaiban jórészt megalakult, így Békésszentendrason is. Ugyancsak 1938. évben bontott zászlót a Katolikus Leányegyesületek Szövetsége (KALASZ), vagy ismertebb néven a leánykör is.

A fenti köröket és egyesületeket - Tűzoltó egyesület és a Sportkör kivételével - 1948-ban egy belügyminiszteri rendelkezés megszüntette nyilvánította.

E bevezető után az elsőnek megszervezett Népkör megalakulásáról és működéséről adunk ismertetőt, annál is inkább, mert 1867-től 1911-ig a kézírású vezetett eredeti jegyzőkönyvek ma is megvannak és ennek első oldalán egy későbbi időpontban: „Az utókor tudomása végett, hogy mikor és miképp keletkezett a Népkör...” Zih Károly rektor úr sajátkezűleg jegyezte le.

A következőkben álljon itt teljes terjedelmében az egykorú feljegyzés - korhű helyesírással - a Népkör alakulásáról.

A Népkör keletkezése

Az utókor tudomása végett, hogy mikor s miképp keletkezett a Népkör a következőket jegyezzük ide mint hiteles dolgokat. 1866-ik évben az osztrák porosz háború alkalmával Zih Károly és Nyíri Bálint ref. néptanítók azon meggyőződéssel, hogy a nép az olvasás által annál inkább kiképezve legyen, hogy a nép szellemi kifejlését eszközöljék elhatározták, hogy olvasóegyletet alakítsanak. Ugyanez év áldozó csütörtökjén Zih Károly fitanító a templom előtt hívta fel a lakosok figyelmét olvasó egylet alakítására s már Pünkösdre 16 tag jelentkezett amidőn megalakult a kör, Népkör ezim alatt. A ref. egyház érdemes lelkipásztora tiszteletes Nagy Sándor úr közbenjárása folytán a presbiterium által Zih Károly úr használatában lévő kamra átengedélyezett addig míg az egylet képes lesz alkalmas helyiségről gondoskodni. És e kamra átalakított olvasó szobául, itt két éven át a legnagyobb szorgalommal látogatva a Népkör tagjai által. Esténként nyilvános felolvasások tartottak. Alig lehetett leírni azon érdeklődést mellyel a tagok az egylet iránt ezidőben viselkedtek. Ha valamely tárgy beszerzése kívántatott annak beszerzése által a pénztár legkevésbé sem terheltetett, hanem önkéntes adakozás által való a tagok szívesége igénybe venni. 1868-ik év február 12-én volt árverezendő a Kécskei-féle ház melynek megvéte-

le Zih Károly elnök úr által indítványoztatott, de a társaság negy része lehetetlenségnek tartá, hogy azt a Népkör megvehesse, annyival is inkább, mert a pénztárba 22 ft.-nál több ezidőben nem találtatott. Azonban Zih Károly úr árverzetvén mint többet ígérőnek a ház rajta maradt. Eleinte több felől elégedetlenség látszott mutatkozni, de napok mulván 223 ft. megett a többség is az eszmével barátkozva. Ez időben Zih Károly ref. rektor úr lévén az elnök egyszemélyben pénztárnok is és Nyíri Bálint ref. tanító úrral karöltve igyekeztek a Népkört mielőbb virágzóvá tenni. 1868 november 30-án a ház felszenteltetett, mely alkalommal a társulati tagok ingyenes belépti díjjal s vacsorával egybekötött bál tartott, mely alkalommal Csányi Barna ref. segédlelkész úr alkalmi beszédet és imát tartva a felszentelés végbe ment. Ugyanekkor történt, hogy Zih Károly és Nyíri Bálint urak által rendezett sorsjáték vitetett véghez a helybeli lakosok közt, részint vidéken több mint 700 db. sorsjegy 25 krajczárjával elárúsítottatott miből a társaságnak 165 ft. tiszta nyeresége lett. Egyszersmind hogy a ház megvételéhez megkívántatott pénzüsszeg annál inkább összejőjjön Zih Károly elnök úr önkéntes adakozásra hívta fel a társulat tagjait, mire a jegyzőkönyv 9-ik lapján bejegyzett adakozások történtek. Ezek alapján a ház ára még ez év folyamán ki fizettetett s az egylet nevére átíratott telekkönyvileg, sőt ez év végén a ház ára belizetesen felül összesen 107 forint 24 krajczárt adott át Zih Károly elnök úr a megválasztott pénztárnoknak. A megvett ház ideiglenesen kijavítatott az az a teteje kukorica szárral megterítetett. Pár év mulva új nádtetővel láttatott el. A község lakossai közt nagy volt ezidőben az érdeklődés. Mindenki igyekezett tagja lenni s ha lehetséges volt másokat rábírní, hogy tagja legyen az egyletnek, úgy hogy 1878-ban 167 tagja volt.

Megjegyzés a Népkör keletkezése c. bekezdéshez.

A megalakult kör neve: Népkör volt és nem református kör, noha a köztudatban így terjedt el, mert a kör alapításának kezdeményezői az akkori ref. tanítók voltak. Már az első jegyzőkönyv is tanúskodik arról, hogy valláskülönbség nélkül bárki tagja lehetett a népkörnek. Pl.: a választmányi tagok közé három kat. vallású szentendrési lakost is beválasztottak (Tóth Lajos rk. kántortanítót, Csípai Ferencet és Farkas Lászlót). Majd később Tóth Lajos kántortanító nem csak választmányi tag volt haláláig, hanem három éven keresztül alelnökként is tevékenykedett. Továbbá, Lehoczky József rk. plébános is négy évig volt választmányi tag.

E bekezdésben szereplő személyekről rövid ismertetés:

1.) Zih Károly 1863-1903-ig a ref. iskola tanítója, illetve rektora (igazgató). Nyugdíjba vonulása után eltávozott Szentendréről. A népkör első elnöke, alelnöke, és hosszú időn át jegyzője.

2.) Nyíri Bálint 1861-1905-ig ref. tanító. A népkörnek több alkalommal jegyzője, haláláig könyvtárosa. A szentendrési ref. temetőben nyugszik.

3.) Nagy Sándor 1821-1870-ig Szentendrason ref. lelkész. 49 éven át vezette a gyülekezetet. Az egyik legkiválóbb lelkésze volt Szentendrának. A népkörnek 1869-70. években elnöke. Szentendrason halt meg 1870-ben, itt is temették el, de később a család szülőhelyére szállította.

4. Csányi Barna 1867-70. években Szentendrason segédlelkész. fűzesgyarmatról jött, ahol lelkész-tanító volt. Szentendréről Nagy Sándor halála után eltávozott. A népkör jegyzőkönyve 1871. január 15-én emlékezik meg utoljára róla: „Néhai Csányi Barna tiszteletes úr egy majlandi sorsjegyet a népkörnek hagyományozván, ide emlékül beíratván...”

(folyt. köv.)

Szabó Imre

Gidai Erzsébet

Gazdasági túlélésünk esélyei és az adósság ára

Az adósság ára I.

Magyarország a világ egyik legeladósodottabb országa, az egy főre jutó több mint 3.300 dolláros bruttó külső adósságállománnyal. A bruttó nemzeti termék névértékének több mint 90%-át teszi ki ez az adósságállomány, reálértéken számolva meghaladja a bruttó nemzeti termék nagyságát. 1994-ben a teljes adósságszolgálat 6,2 milliárd dollárt tett ki, amiből 1,9 milliárd dollár a bruttó kamatfizetés összege. 1995-ben ez az összeg várhatóan 6,5-7,0 milliárd dollár lesz, amihez hozzájön a külkereskedelmi mérleg ez évben is várható deficitjének külső forrásból történő finanszírozása. A teljes adósságszolgálat az 1994. évi exportnak közel 50%-át jelenti, ami rendkívül magas arány, különösen ha összevetjük a 450 milliárd Ft-os külkereskedelmi mérleg-hiánnyal. (Dr. Gidai Erzsébet: *A magyar eladósodási folyamat jellemzői és a kiváltó okai, Gazdaság és Társadalom, 1994/4. sz.; Forrás: MNB havi jelentés, 1995/3. sz.*) E mutatók terén Magyarország a világ legeladósodottabb országai között a negyedik helyet foglalja el.

Magyarország a 80-as évek eleje óta azért vesz fel újabb és újabb hitelek, hogy a külföldi adósságát törleszteni tudja, miközben a bruttó adósságállomány ugrásszerűen emelkedik és a gazdaság korszerűsítése, szerkezet-átalakítása elmarad. Az 1980-ig felvett adósságmennyiségnek többszörösét, 1995-ig mintegy tízszeresét visszafizette az ország.

1980 és 1995. között több mint nyolcszorosára nőtt a bruttó adósságállomány, elérte a 35 milliárd dollárt. (1995. novemberi adat.) Az ország teherbíró képességét messze meghaladó adósságállománynak a következménye a több mint 15 éve folyó és növekvő kormányzati megszorító gazdaságpolitika, az erőforrások felélése, a növekvő nettó erőforrás-kiáramlás az országból, a reálszféra teljesítményének erőteljes

csökkenése, a lakosság elszegényedése.

Az eladósodás ára az ország gazdasági és szellemi erőforrásának leépülése, és az IMF diktálta további megszorító intézkedések hatására annak a reménynek az eloszlátása, hogy az adósságválság a jelen gazdasági feltételek között megoldható. E tények bizonyítására és más megoldási lehetőségek bemutatására tekintünk át röviden eladósodásunk történetét!

A magyarországi eladósodás folyamatában három elkülönülő korszak különböztethető meg.

* Az első az 1973-79 közötti időszak, amikor adósságállományunk meredeken növekedett.

* Ezt követi az 1980-89 közötti időszak, amikor 1980-84 között az adósságállomány szintjét stabilizálni lehetett, majd 1984-től ismét nagyfokú növekedés figyelhető meg.

* A harmadik 1990-től, a politikai hatalomváltás utáni időszakról számítható, amikor tovább folytatódott az eladósodás növekedése. Milyen okok játszottak közre az eladósodási folyamatban?

Az első szakaszban 1973-79 között a magyar gazdaság nem rubel relációjú eladósodási hajlama nőtt, jóllehet ez már a hatvanas években is erőteljesen megmutatkozott. Az ország konvertibilis adósságállománya 1970-ben 542 millió dollárt ért el, ami az akkori nem rubel relációjú export 70 százalékát tette ki, tehát alacsonyok semmiképpen sem voltak nevezhető.

A következő néhány évben a kedvező világgazdasági konjunktúra következtében a nem rubel relációjú magyar export gyorsan emelkedett, és bár az adósságállomány is 800 millió dollárra nőtt, az exporthoz viszonyított aránya jelentősen, 50 százalékra csökkent. 1973-tól kezdve azonban megkezdődött az a nagyarányú eladósodási folyamat, ami lényegében napjainkig tart.

Az eladósodást a világgazdasági árrobbanást követő cserearány romlás indította el, pontosabban az, hogy erre a változásra a magyar gazdasági és politikai vezetés nem megfelelően reagált. Jól érzékelhető, hogy 1973-tól a nem rubel relációjú külkereskedelem egyenlege gyorsan romlik. A kedvezőtlen változás oka, hogy az import értéke az árrobbanás miatt jelentősen megnövekedett, amelyet az export értéke a világgazdasági konjunktúra és a cserearány romlás miatt nem tudott követni. A külkereskedelmi forgalom hiányából adódó deficitnek több mint 70%-át a cserearány romlása okozta. A reálszféra teljesítménye ezzel egyidejűleg rosszabbodott, a nemzetgazdaságban egyensúlyzavarok keletkeztek. A felvett hitelek kamatait és a tőketörlesztést már ekkor újabb hitelekkel finanszírozták. Magyarország súlyos eladósodásának folyamatát és az ezzel összefüggő bajokat lényegében ezek az évek indították el. A kialakuló külkereskedelmi mérleghiányt a gazdaságirányítás hitelfelvétellel fedezte. Szemben tehát más szocialista országok, például Románia és Lengyelország gyakorlatával, ahol az eladósodást beruházási célú hitelfelvétel váltotta ki, nálunk a hitelfelvétel a mérleghiány finanszírozását és nem fejlesztési célokat szolgál.

A kialakult helyzetben a gazdaságpolitika célszerű iránya a gazdasági növekedés és ezáltal az import növekedési ütemének csökkentése és ilyen módon az egyensúly helyreállítása lett volna, mint ahogy ez a magatartás jellemezte a fejlett tőkés országokat is. A gazdasági növekedés korábbi ütemének megtörésétől (amely az élet színvonal korábbi trendjének megtörését is jelentette volna) azonban a politikai vezetés visszariadt. A magyar közgazdász társadalom túlnyomó többsége is a növekedési ütem fenntartása, illetve a hitelfelvétel mellett foglalt állást. Egyesek azért, mert a tőkés

gazdasági válságot átmenetinek tartották, mások pedig a hitelfelvételben a tőkés világgazdasági nyitást látták. Minden szakmai próbálkozás, amely ez ellen fellépett, elszigetelt maradt, rosszabb esetben megintést vont maga után.

Az elkövetett gazdaságpolitikai tévedések összefüggésbe hozhatók a magyar közgazdaságtudomány helyzetével is. Mivel e tudományág erősen átpolitizált, átideologizált volt, vezető közgazdászainkkal szemben senki sem támasztotta azt a követelményt, hogy javaslatokat megalapozott számításokkal támasszák alá. A hitelfelvétel esetében sem a számításokra alapozott érvek játszották a főszerepet, hanem olyan megállapítások, hogy „most olcsó a hitel, az inflációs időkben jó eladósodni; mindenki hiteleket vesz föl, hitel nélkül nem tudjuk gazdaságunkat korszerűsíteni” stb. Vagyis a közgazdaságtudomány megalapozott érveket általános igazságoknak látszó logikai érvek helyettesítették.

Utólag gyakran hangzanak el olyan vélemények is, hogy nem magával a hitelfelvétellel, hanem annak rossz befektetésével követtünk el hibákat. Kétségtelen: nem egyszer rossz, megalomániás, politikai érdekeket kiszolgáló beruházást valósítottak meg, mégis számításokkal lehet bizonyítani, hogy csak nagyon speciális, nem automatikusan adódó feltételek (például biztos piaci értékesíthetőség) mellett lehet a kezdeti nagyarányú hitelfelvételt gyorsabb ütemű felzárkózássá változtatni.

Kétségtelen tény azonban az is, hogy az eladósodásban közrejátszott a nyugati pénzpiacot a kőolajár-robbanás miatt aláásó petrodollárok tömege. A nyugati bankárok a felhalmozódott petrodollárokkal nem tudták mit kezdeni, és igen alacsony, negatív reálkamatlábú kölcsönkínálatukkal körbejárták az egész világot és valamennyi országot - függetlenül attól, hogy az mennyire hitelképes -

igyekeztek a hitelfelvételre rábírní. Ám a nemzetközi pénzpiac hamarosan megváltozott. A kamatlábak a hetvenes évek végén, a nyolcvanas évek elején az Egyesült Államok monetáris gazdaságpolitikája miatt soha nem látott magasságokba emelkedtek, így a valamikori +4 százalékos kamatláb megközelítette a +20 százalékot. A már eladósodott országok nem voltak képesek hitelek azonnali visszafizetésére, és mind magasabb kamatlábak mellett voltak kénytelenek hiteleiket újból és újból megújítani. Az új hitelfelvétel egyre inkább a korábban felvett hitelek törlesztését szolgálta, vagyis kialakult az ún. adósságesapda. Mindez a folyamat nagyon jól bemutatható a magyar példán. Következésképpen a nettó forrásbevonás 1980-ra megszűnik.

1974-79 között összesen 3,5 milliárd dollár áramlott be az országba, 1980-tól azonban megkezdődött az erőforrások kiáramlása. Közben a megnövekedett kamatlábak miatt a nettó kamat évi 200 millió dollárról évi 1000 millió dollárra emelkedett. 1978-ban a nettó adósságállomány jelentősen meghaladta az 1980-ra tervezett 4,3 milliárd dollárt és veszélybe került az ország fizetőképessége. Ekkor a magyar kormány „részánta magát” a radikális gazdasági restrikción, de ami 1974-ben még megoldás lett volna, az 1978-ban már nem volt elegendő. Az adósságnövekedés ugyan átmenetileg lelassult, de a helyzet nem stabilizálódott.

A magyar eladósodási folyamat *második szakaszát az 1980-as évtől kezdve számíthatjuk 1989-ig.* Ettől az időtől kezdve folyik a küzdelem az ország fizetőképességének a megőrzéséért. A két időszakot együttesen vizsgáljuk, mivel az 1979-84 közötti időszak egy átmenet csupán, amely megalapozta az * 1984 utáni adósságrobbanást. Ez olyan módon történt, hogy a Magyar Nemzeti Bank rövid távú előnyök és a fizetőképesség fenntartása érdekében egyre rosszabb hosszú távú feltételekkel ruvírozta a felvett hiteleket, és így mintegy maga előtt görgette a mind magasabbra növekvő adósságtömeget. A jelenben felvett hitelek például a jelen-dollár árfolyam drasztikus

megváltozása (a jelen több mint 100 százalékos felértékelődése) miatt hatalmas mértékben megemelkedtek.

Az 1984. évi külkereskedelmi mérleg egyszeri, különleges hatások következtében kedvezően alakult. Ekkor a politikai és gazdasági vezetés úgy gondolta, hogy már sikerült úrrá lenni a nehézségeken, engedve a termelőszféra sürgetésének - és az annál is szélesebb körű társadalmi nyomásnak -, a korábbi restriktív politikát feladta és megkísérelte dinamizálni a gazdaságot. A következő években azután részben a dinamizálási kísérlet, részben a jelen és a dollár árfolyam-módosulása következtében, az ország adósságállománya rendkívüli mértékben növekedni kezdett, három év alatt gyakorlatilag megduplázódott. A kormányzat az eladósodási folyamat megállítását tűzte ki célul, ám az időközben a kormánypolitika rangjára emelt liberális gazdaságfilozófiai elvek és intézkedések következtében a turistaforgalomban hatalmas méretű hiány keletkezett, és ez tovább növelte az ország adósságállományát.

1970-87 között végül is az ország nettó adósságállománya 0,5 milliárd dollárról 13,7 milliárd dollárra nőtt. A 13,7 milliárd dollárból az áruforgalmon kívüli tételek összesített egyenlege -1,4 milliárd dollár, vagyis ennyi volt a nettó forrásbevonás. A többit a felhalmozódott kamatok (8,8 milliárd dollár) és az összesített árfolyamvesztés (3,5 milliárd dollár) teszik ki.

Más szavakkal: *míg az ország eladósodása 1974-79 között a külkereskedelmi deficit finanszírozását szolgálta, addig 1979 után az adósságállomány öngerjesztővé vált.* Ebből az adósságnövekedésnek fő tényezője a nettó kamatkidás volt, azaz több kamatot került kifizetésre, mint amennyi pénz beáramlott az országba.

A fizetési mérleg többi tételének aktívuma arra volt elég, hogy a kamatpasszívum egy részét ellentételezze, de volt olyan periódus (1986 első fele), amikor nem is képződött aktívum. 1984-1989 között az 5,9 milliárd dollár kamatpasszívum mellett 2,7 milliárd dollár volt a fizetési mérleg hiánya is.

(FOLYTATJUK)

MEZŐ & MEZŐ KFT.

GÁZKÉSZÜLÉK AKCIÓ!

Kedvezményes gázkészülék vásárt tartunk 1996. szeptember 27-én 7-12 óráig a piac területén!

MEZŐ & MEZŐ Kft.

5600 Békéscsaba, Kínizsi u. 10. Telefon/fax: (66) 445-096

Előzetes érdeklődés a kft. telefonszámán: 66/445-096, munkanapokon 8-16 óra között.

FELHÍVÁS

1996. augusztus 19-ről 20-ára virradó éjszaka betörték a Lénárt és Társa tulajdonát képező Békésszentandrás Szentesi úti 100-as, volt szarvasmarha istálló raktáraiba. Onnan az alábbi tárgyakat tulajdonították el:

- cca. 400 lit. gázolaj 60 és 10 lit. műanyag vegyszeres kannákban
- 2 db traktor lámpa
- 1 db autó rádió-magnó
- 1 db 5 tonnás olajemelő
- 1 db kék összezsukható szerszámos láda szerszámokkal együtt
- hajtómű olaj, 10 literes kannákban
- elektromos kábel
- kardán meghajtás (fél)
- kompresszor tömlő, mérő markolattal
- traktor generátor

Kérjük a becsületes segítségüket a bűnügy mihamarabbi felderítésében. A nyomravezetőnek, kinek személyét titkosan kezeljük, 25.000 Ft pénzjutalmat ajánlunk fel.

Bejelentéseiket várjuk a 313-711, 313-492-es telefonszámon, vagy az „IRISZ” Szőnyegboltban személyesen.

IRISZ SZŐNYEGBOLT ajánlata!

Békésszentandrás, volt ruházati bolt helyén.

Telefon: (66) 313-492

4 m széles import I. oszt. padlószőnyeg a környéken a legolcsóbban - már 1.690 Ft/m-től, nagy választékban. 2 m széles PVC padló az idei év slágermintáival kapható vagy megrendelhető.

Nyers-fehér pamut középszőnyegek, falvédők csak itt, méretre is rendelhetők termelő áron. Kapható továbbá sokféle kézi, gépi, juta, len, gyapjú futó és összekötő szőnyegek.

Különleges ajánlat: SYMPATEX csúszásmentes fürdőszobai szőnyeg 1.590 Ft/m-ért.

Nyitvatartás:

H-P 9.00-12.00 és 13.00-16.30 óráig

Sz 9.00-12.00 óráig

Személyes vagy telefonos bejelentés alapján bármikor!

ÖNKORMÁNYZATI HIRDETMÉNY

A Polgármesteri Hivatal tájékoztatja a lakosságot, hogy megjelent a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. tv. (Magyar Közlöny 35. számában található) ezzel kapcsolatos lényeges feladatokat ismertetjük.

A törvényből adódóan felmerülő mindennemű kérdés feltehető munkaidő alatt Szarvason a Tűzoltóparancsnokságon Deák Ferenc u. 7. szám alatt, vagy telefonon (66) 312-733 számon, ahol az érdeklődők részére szívesen állnak rendelkezésre.

III. fejezet

A MAGÁNSZEMÉLYEK, A JOGI SZEMÉLYEK, VALAMINT A MAGÁN- ÉS JOGI SZEMÉLYEK JOGI SZEMÉLYISÉGGEL NEM RENDELKEZŐ SZERVEZETEINEK TŰZVÉDELEMMEL ÉS MŰSZAKI MENTÉSSSEL KAPCSOLATOS FELADATAI

A magánszemélyek tűzvédelemmel és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai

15.§ (1) A magánszemélyeknek meg kell ismerniük és meg kell tartaniuk, illetőleg meg kell tartatniuk a tulajdonukban, használatukban levő épületek, lakások, járművek, gépek, berendezések, eszközök és anyagok használatára és működtetésére vonatkozó tűz-megelőzési szabályokat.

(2) A magánszemélyek kötelesek gondoskodni az (1) bekezdésben felsoroltaknak a jogszabályban, kötelezően alkalmazandó szabványban meghatározott tűzvédelmi felülvizsgálatáról, és biztosítani a tűzvédelmi ellenőrzés lehetőségét.

16.§ A magánszemélyeknek meg kell ismerniük a tüzesetek és a műszaki mentést igénylő balesetek, káresetek jelzésével, továbbá a tűz oltásával és a műszaki mentéssel kapcsolatos kötelezettségeiket.

17.§ A magánszemélyek kötelesek gondoskodni arról, hogy a nevelésük, felügyeletük alatt álló személyek a 15.§ (1) bekezdésében foglalt tűzvédelmi ismereteket megszerezzék, és

tevékenységük során ne okozzanak tüzet vagy közvetlen tűzveszélyt.

A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, a jogi személyeknek, a jogi és magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek tűzvédelemmel és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatai

18.§ (1) A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, a jogi személyeknek, a jogi és magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek a létesítmények, az építmények, a technológiai rendszerek megvalósításával, üzemeltetésével, fejlesztésével összhangban gondoskodniuk kell a jogszabályokban és kötelezően alkalmazandó szabványokban meghatározott tűzvédelmi követelmények megtartásáról, valamint a tevékenységi körükkel kapcsolatos veszélyhelyzetek megelőzésének és elhárításának feltételeiről.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak kötelesek

a) a közvetlen tűzvédelmüket szolgáló - jogszabályban, kötelezően alkalmazandó szabványban, hatósági határozatban előírt - tűzvédelmi berendezést, készüléket, felszerelést, technikai eszközt állandóan üzemképes állapotban tartani, időszakos ellenőrzésükről, valamint az oltóvíz és egyéb oltóanyagok biztosításáról gondoskodni;

b) a tűzoltóság részére a tűz oltására, a műszaki mentésre szolgáló felkészítés érdekében - előzetes egyeztetés alapján - a helyszíni gyakorlatok megtartását lehetővé tenni és abban közreműködni;

c) a tevékenységi körükkel kapcsolatos tüzesetek megelőzésének és oltásának, valamint a műszaki mentésnek jogszabályokban és kötelezően alkalmazandó szabványokban meghatározott feltételeit biztosítani;

d) biztosítani a tűzvédelmi ellenőrzés lehetőségét.

(3) Az erdő és a parlag tűz elleni védelme - a tüzesetek megelőzése, a tűzoltás feltételeinek biztosítása - a tulajdonos, a kezelő, illetve használó feladata.

19.§ (1) A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, a jogi személyeknek, a jogi és a magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek, ha a munkavégzésben részt vevő családtagokkal együtt ötnél több munkavállalót foglalkoztatnak, vagy ha ötvennél több személy befogadására alkalmas létesítményt működtetnek, illetve a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes besorolás esetén és kereskedelmi szálláshelyeken tűzvédelmi szabályzatot kell készíteniük.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak kötelesek gondoskodni arról, hogy munkavállalóik (a munkavégzésben részt vevő családtagjaik) a jogszabályokban, kötelezően alkalmazandó szabványokban foglalt előírások szerint végezzék a tevékenységüket, illetőleg a létesítmény, építmény, helyiség igénybe vevői a tűzvédelmi szabályzatban foglaltakat megismerjék és megtartsák.

(3) Az (1) bekezdésben felsoroltaknak a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, a tűz- és robbanásveszélyes, valamint a tűzveszélyes tűzveszélyességi osztályba tartozó létesítményekben megfelelő szervezettel, tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személlyel, illetőleg szolgáltatás igénybevételével kell gondoskodniuk a tűzvédelem biztosításáról.

20.§ (1) A tűzvédelmi helyzetre kiható olyan tevékenységet, amely a létesítmény, az épület, az építmény, a helyiség vagy a szabadterület tűzveszélyességi osztályba sorolásának megváltoztatását teszi szükségessé, annak megkezdése előtt legalább tizenöt nappal a kezdeményező az illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltóságnál - az új tűzveszélyességi osztályba sorolásra vonatkozó javaslat

megküldésével - köteles bejelenteni.

(2) Minden új tűz- vagy robbanásveszéllyel járó készülék, gép, berendezés, technológia, anyag bevezetése, illetőleg alkalmazása előtt elsődlegesen a gyártó, amennyiben az nem gondoskodott arról, akkor a forgalomba hozó köteles a tűzvédelmi rendelkezések megállapítása céljából szükséges vizsgálatokat elvégezni, illetve elvégeztetni.

21.§ (1) A felelős tervező köteles a tervekhez tűzvédelmi fejezetet készíteni, amely tartalmazza a vonatkozó jogszabályokban, kötelezően alkalmazandó szabványokban és hatósági előírásokban foglalt követelmények kielégítését.

(2) A kivitelező köteles a tervben szereplő tűzvédelmi követelményeket a kivitelezés során megtartani, megvalósítani, a tervezési hiányosságok megszüntetését a felelős tervezőnél, illetőleg a beruházónál kezdeményezni.

(3) A felelős tervezőnek és a kivitelezőnek az (1) bekezdésben foglaltak érvényesítéséről írásban kell nyilatkoznia.

22.§ (1) Az általános és középiskolákban, a szakképző iskolákban, valamint a felsőoktatási intézményekben a tanulmányi követelményekbe építve, továbbá a szaktanfolyamokon, továbbképzéseken oktatni kell az általános és az egyes szakanyagokhoz kapcsolódó tűzvédelmi ismereteket. Az oktatásról a nevelési-oktatási intézmény és az oktatást végző szerv köteles gondoskodni.

(2) Jogszabályban meghatározott foglalkozási ágakban és munkakörökben csak tűzvédelmi szakvizsgával rendelkező személy foglalkoztatható. A tűzvédelmi szakvizsgáztatást az adott foglalkozási ágra (munkakörre) képesítést adó oktatás (szaktanfolyam) keretében az oktatást végző köteles megszervezni.

(3) A munkáltató köteles gondoskodni a munkavállalói, illetőleg a munkavégzésben részt

HÍREK

vevő családtagjai tűzvédelmi oktatásáról és rendszeres továbbképzéséről, valamint arról, hogy azok a munkakörökkel, tevékenységükkel kapcsolatos tűzvédelmi ismereteket a foglalkoztatásuk megkezdése előtt elsajátítsák, a tűz esetén végzendő feladataikat megismerjék.

(4) A munkáltató azt a munkavállalót, illetőleg a munkavégzésben részt vevő családtagot, aki a tevékenységéhez szükséges tűzvédelmi ismeretekkel, illetőleg az előírt tűzvédelmi szakvizsgával nem rendelkezik, az adott tevékenységgel nem foglalkoztathatja.

Megindult a gázberuházás

A hosszas előkészítő folyamat eredményeként a hónap elején megkezdődtek a gázprogramhoz kapcsolódó munkálatok, vélhetően sokak öröme.

Egyszerre több körzetben, több alvállalkozó bevonásával indult el a településen belüli gázelosztó-hálózat kivitelezése, elsősorban azért így, hogy tartható legyen a fővállalkozó által vállalt igen rövid teljesítési határidő.

A munkaárcok kiadását folyamatosan követi a vezetékfektetés, kötések elkészítése, a műszaki átvétel, majd a földvisszatöltés és a végleges terprendezés.

Ez egy adott utcát tekintve várhatóan azt fogja jelenteni, hogy 2, rosszabb esetben 3 hétig - az utca hosszától és a felállást (csonkbekötést) igénylők számától függően változik - kell majd nagyobb figyelemmel közlekedni mint általában. A gázcsanak felállítási helyét illetően ellentmondásos hírek terjedhettek el, ezért javasoljuk, hogy mielőtt gazdaságossági szempontokra hivatkozva kéri

a bekötővezeték nyomvonalának a kiviteli tervtől eltérő kijelölését, előtte tájékozódjanak a lehetőségeket illetően a DÉGÁZ kirendeltségén (Pekár Csaba, telefon: 66/311-480).

Ezen túlmenően sok bosszúságtól kímélhetik meg magukat, ha állandó kontaktust tartanak a földmunkát végzőkkel, mert így az egyedi igények figyelembevételével ássák ki az árkokat, hagyják meg a koscsibejárót, stb.

Ahogy arról már több ízben hírt adtunk, szerződéskötésre továbbra is van lehetőség, mindaddig, amíg a gázbekötéssel érintett utcában a hálózat nyomáspróbája el nem kezdődik. A gázcsanak ára 88.000 Ft, melyet egyösszegben kell kifizetni. A munkák ideje alatt segítsék a kivitelező cégek boldogulását, velük szemben türelmüket, megértésüket kérjük, hiszen azon fáradoznak, hogy a földgázellátás végre- valahára megvalósulhasson Békésszentendrison.

Tóth András

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

Békésszentendrész, Szentesi út 31. szám alatti családi ház eladó.

Terepes billenes IFA eladó. Érdeklődni az esti órákban. Telefon: 311-523

Szarvas, Dózsa György u. 65. sz. alatti családi ház eladó.

Békésszentendrész, Bajcsy-Zs. u. 2. sz. alatti ház üzlethelyiséggel eladó. Vételár megegyezés szerint.

MEZŐ & MEZŐ KFT.

Lakások gázszerelését vállalja:

- * központi fűtések kiépítése hagyományos és modern technológiákkal (Unipipe és réz csövek)
- * energiatakarékos, környezetbarát megoldások
- * tervezés, bonyolítás, teljeskörű szolgáltatás

GÁZKÉSZÜLÉK LERAKAT

helyi képviselői:

Balogh László

Békésszentendrész, Fő út 19. Telefon: 312-489

Molnár Imre

Békésszentendrész, Szent Imre u. 36. Telefon: (06-60) 489-617

Az ÖKONET programja - a természet védelme

A népszerűsített termékekkel elérhető energiamegtakarítás révén csökken a természetbe kibocsátott káros anyag mennyisége.

Tiszta, egészséges környezet egészséges élet!

Előzmény: a század közepe táján Kámán Tódor kísérletei.

Vizsgálta a mágneses tér hatást a folyadékoknál.

A mágneses tér által előidézett fizikai változás az anyagszerkezetben megtakarítás

A TEXACO érdekeit sértette a szabadalom hosszú évekig nem kerülhetett alkalmazásra.

Manapság mérésrel bizonyítják az eredményességét!

A készülékek: remanens mágneses anyagot alkalmaznak (Különleges eljárással készült)

Jól adaptálhatók a háztartási rendszerekben!

1. ÖKOMAG

- vízlágyító hatása révén mosásnál alkalmazható (nagy a koszfellevő hatása)

- növekszik a mosópor megtakarítás

- csökken a környezetbe kibocsátott károsanyag mennyisége.

2. Petrol/turbo booster:

- csökkenti a benzin, gáz, dízel felhasználását (bizonyíthatóan)

- 10-12%-os energiamegtakarítás érhető el az alkalmazásával. Egyszerűen felszerelhető

Termékek:

1. Folyékony szappan hidratál, megelőzi a bőrrák kialakulását, gyógyítja a pikkelysömört, stb. Marketing program több (6) lépcsőben

Club tagság 1.000 Ft/fő

- 10%-os árkedvezmény

Rendszeren belüli tagság

15.000 Ft/fő

- Start csomag

Békésszentendrész, Fő út 16. sz. alatti, Ipartestület tulajdonát képező ingatlanból az udvari részben - akár kisüzem létesítésére is megfelelő - 60 m²-es helyiség két mellékhelyiséggel + irodának is alkalmas kisebb helyiséggel bérebe kiadó.

Érdeklődni: kedden és pénteken az Ipartestület irodájában lehet (Békésszentendrész, Fő út 16. sz.)

Telefon: 312-388

Parlagfű konferencia

Szarvasra, a Tüdőgondozóba hívta meg 1996. szeptember 4-én délutánra a körzet polgármesterit és a sajtó képviselőit - így a Szentandrás Híradót is - dr. Weisz Katalin az ÁNTSZ szarvasi főorvos asszonya egy ún. „parlagfű konferenciára”. Bevezetőjében egy jelentős felhívás meglétét tudakolta a jelenlevő polgármesterektől, illetve képviselőiktől. Ők egyhangúsan nyilatkoztak úgy, hogy ez nincs meg az önkormányzatoknál. Ez igen sajnálatos, mivel e dokumentumot négy miniszter, nevezetesen Kuncze Gábor belügy-, Kiss Péter munkaügyi-, Szabó György népjóléti és Baja Ferenc környezetvédelmi miniszterek írták alá. A főorvos asszony ezt a hiányt a helyszínen pótolta, majd átadta a szót dr. Kási Gyula tüdőgyógyász főorvosnak.

A főorvos úr igen jelentősnek tartja a felhívást azért, mert úgy érzi a négy miniszter aláírása azt jelzi, hogy kezdik felismerni, az emberek egészsége nem az egészségügyben keletkezik, és nem is ott vész el. Örömet fejezte ki, hogy végre talán az allergiát, annak kiváltó okait jelentőségének megfelelően kezelik és a megelőzésre kezdik a hangsúlyt fektetni. Ez ugyanis, mint elmondta, sokkal olcsóbb a kezelésnél. Manapság ugyanis az antiallergikumokra 1,4 milliárd forintot költ az ország.

Ezután beszélt a különböző allergia típusokról, a különböző allergénekről a háziporatkától az állatporon, a tollon, a szezonális állatokon (méh és darázs-csípés) keresztül egészen a növényi pollenekig (virágporokig). Ma az allergia szinte népbetegség, a lakosságban minden ötödik ember érzékeny valamire. Nagyon veszélyes is ez a betegség, mert az egyszerű orrfolyástól, szemviszketéstől - amit sokszor nem is hoznak összefüggésbe vele - egészen a halálos sokkig terjed.

Külön kiemelte a főorvos úr a növények okozta allergia okozók közül a parlagfüvet, amely a legveszélyesebb, ugyanis egy növénynek 8 milliárd pollenje van. „Közép-Európában a növényi pollenekből - nemcsak parlagfű - évente 1 cm²-re 27 ezer jut. Az ellenük való védekezésben legfontosabbnak tartotta az allergizáló növények eltávolítását. (Lásd a Felhívást)

Mindnyájunknak feladata van, mert mint a főorvos úr a költővel mondta: „Ne azt kérdezzétek mit adhat nektek a nemzet, hanem azt, mit adhattok Ti a nemzetnek.”

Végezetül elmondta, hogy a darázs és méhcsípés allergia a Tüdőkórház allergológiai szakrendelésén injekciós kezeléssel megszüntethető, csakúgy, mint a monoallergia (egy allergénre való érzékenység). Sajnos a poliallergiára (több allergénre való érzékenység) ez nem vonatkozik.

Az előadás végén a jelenlevők közösen keresték a megoldás módjait.

Bizonyára Ön is hallott már róla, hogy napjainkban rohamosan növekszik azoknak a száma, akik a növényi pollenekre allergiás túlérzékenységgel reagálnak: ami csalánkiütést, ekcémát, szemviszketést, orrfolyást, szénanáthát, esetleg asztmás megbetegedést jelenthet.

Ezeknek az elváltozásoknak egyik fő kiváltója a parlagfű (*Ambrosia elatior*), melyet tévesen (népies nevén) vadkendernek is neveznek.

Virágzás: Július harmadától, akár október közepéig is tart.

Előfordulása: Szántóföldeken, parlagokon, útszéleken, elhanyagolt területeken, partok, vasúti sínek mentén.

A legmostohább talajviszonyok között is képes csírázni és fejlődni.

A parlagfű jellemzői: 20-150 cm magas, egyenes felálló szárú, dúsan elágazó, terebélyes növény. Levelei egy-kétszerezsen arányosan szabdaltsak, a levél fonáka és szára pelyhes. Porzós virágai a hajtások csúcsán füzérben állnak, egy virágzatban 15-25 halványsárga virág van. A parlagfű (virágzása idején júliustól október közepéig) milliárd számra termeli a virágport, amelyeket a légáramlat szétterít, évente több ezer tonna kerül a levegőbe. (Egyetlen parlagfű akár 8 milliárd virágporoszemet is termelhet.)

Az allergiás megbetegedések megelőzhetőek az allergiát okozó tényező megszüntetésével.

Kérjük az allergiás megbetegedésben szenvedő sok-sok gyermek és felnőtt, valamint ama még egészségesek védelme érdekében **Ön is irtsa a parlagfüvet!**

Leghatásosabb a virágok megjelenése, kifejlődése előtt rendszeresen végzett kaszálás, kapálás, gyomlálás.

Köszönjük:

az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Békés Megyei Intézete

Parlagfű (*Ambrosia elatior*)

ALLERGÉNNAPTÁR

	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Júni.	Júli.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.
Penészgombák	☆☆	☆☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆☆
Házipor	☆☆	☆☆	☆☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆☆	☆☆
Házipor-atka ürülék	☆☆	☆☆	☆☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆☆	☆☆
Fészkes virágzatúak				☆	☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆	☆	
Parlagfű (tévesen vadkender)							☆	☆	☆	☆		
Fák (nyír, bükk, azál)		☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆						
Rovarcsípések					☆	☆	☆	☆	☆	☆	☆	
Fűpollenek			☆	☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆☆	☆	
Fehér üröm							☆	☆	☆			
Pongyola pitypang			☆	☆	☆	☆						
Lándzsás utifű				☆	☆	☆	☆					
Csalánfélék					☆	☆	☆	☆	☆	☆		
Libatopfélék							☆	☆	☆	☆		
Pázsitfélék							☆	☆	☆	☆		
Gabonafélék							☆	☆	☆	☆		

„Mert a mértékletesség és a lelki békesség az étek legjobb fűszere”

ARANY KINCSTÁR

Szeptember a nagy készülődések hónapja. Ez a mostani esős, hűvös idő, mintha a tél lehelét idézné. Igyekszünk megtölteni a befőttes üvegeinket és a fagyasztókat. A spájz polcaink könnyedén áttekintjük a készleteinket, de a mélyhűtőnél állva sokszor elgondolkozunk, hogy van-e még ez vagy az, úgy emlékszem volt még egy adag abból a... stb. A felcímkézett csomagok között is gyakorta keresgélünk. Megkímélhetjük magunkat az efféle „ásatásoktól”, ha egy lapra felírjuk a készleteinket. Pl.: van 7 adag borsó. A papíron a következőképpen jelölöm: borsó: és utána 4 kisebb álló vonalka, az ötödik hosszabb és ismét két kisebb. Könnyebb a szemünknek ötösével felmérni a meglévőket. Ha egy csomaggal kiveszek, akkor áthúzok egy vonalkát. Főzés előtt ránézek a listára és választhatok, hiszen előttem áll a fagyasztó tartalma, külön a zöldségek, a húsök, a gyümölcsök. Így kevesebb ideig van nyitva a láda teteje, hiszen januártól nem az idő, hanem „az energia pénz” lesz a jelmondatunk.

A befőttes üvegek között is könnyebb tájékozódni, ha típusnak megfelelően papírdobozban, szájával lefelé fordítva

várják a szezont a padláson vagy a kamrában. A csavarók „életét” meghosszabbíthatjuk, ha üvegnyitó fogóval vesszük le az üvegről. Ha késsel feszegetjük, a menetnél szilánkosodhat. Üresen ne csavarjuk rá a tetőt, pára képződik és lecsapódás után rozsdásodhat. Gyűjtsük össze a csavarókat, külön a 4 és 6 körműeket egy-egy dobozban. Ha fóliával vagy vékony celofánnal béleljük a tetőket, ez is növeli a felhasználási időt. A lönkre ment csavarók helyett újakat lehet venni háztartási boltokban kb. 15 Ft/db. A kisebb dzsemes üvegekre is kapható tető, valamivel olcsóbb, mint a nagyobb fajta. A rendezgetés után végre süssünk, főzzünk is valamit.

Tart a paradicsom és a paprika szezonja: így rácos húst ajánlok. A tenyérszerű nagyságúra kivert hússzeleteket befűszerezzük (só, bors) és 1-2 órát pihentetjük. Vízben rizst főzünk és leszűrjük. Paprikát, paradicsomot, vöröshagymát szeletelünk. Kevés olajon megpároljuk a húst, mielőtt kész lenne, rátesszük a hagymaszzeleteket és puhára pároljuk. Jénai tálba tesszük a rizst, rá a paradicsomot, paprikát és 2 kanál tejfölt, majd a hússzeleteket hagymástól rakjuk rá, befedjük paprikával és paradicsommal.

Megöntözzük a húslével, pici vízzel és a maradék tejfőllel. A jénai tálal lefödve sütőbe helyezzük és kb. 20-30 percig sütjük. Pikánssá tehetjük szerecsendióvirággal, rozsmaringgal. Ezt római tálban, cserépedényben is elkészíthetjük, különleges zamatot kölcsönöz az ételnek. Így 30-40 percnyi a sütési idő, jó közepes hőnél, hiszen hideg sütőbe tesszük az előzőleg megáztatott edényt.

Kiváló tere-feré tálal készíthetünk vegyes zöldségből. Krumplit, sárgarépát, petrezselymet karikára vágunk, kevés zellert, patisont, paprikát, hagymát kockákra darabolunk, de jó ha van 1-2 karfiol rózsá, karalábé kocka is kéznél. Kevés olajjal kikenjük a cserépedényt és szép sorjában belerakjuk a zöldségeket, beborítjuk paradicsommal, tehetünk hozzá felkarikázott virslit, lecsókolbászt, beáztatott szójakkockával is finom. Kevés sóval fűszerezhetjük, pici vizet önthetünk alá és kb. 50 perc alatt kész ez a könnyű, vegyes ízű vacsoratál, mely csak cserépedényben az igazi.

Kedvelt zöldségféle a padlizsán. Finom krémet készíthetünk belőle húshoz, mártásokhoz, szendvicsekhez, halak mellé is kiváló. Lefagyasztva télen is fogyasztható csemege. Rácson, mérsékelt tűznél megsütjük a padlizsánokat, gyakran forgatva, még puha nem lesz annyira, hogy szinte összenyomható. Gyor-

san kivesszük a sütőből és hideg vízbe tesszük. A héját néhány perc múlva kézzel is könnyedén lehúzhatjuk. Fa vagy műanyag késsel (a fémtől megbarnul) összedaraboljuk és porcelán tálban, kanalanként hozzáadott olajjal kikavarjuk addig míg szép fényes lesz. Fűszerezhetjük borssal, sóval, végül paradicsomot (lehéjazva) adunk hozzá és zúzott fokhagymával habosra kavarkjuk, mint a krémeteket. Behűtve fogyasztható.

Egészen vagy szeletelve is friss marad és jól csomagolható, de még a fagyasztóban is áll a püspökkenyér, melynek többféle változatából egyet itt leírok. 2 egész tojást és 2 tojás sárgáját csipetnyi sóval 15 dkg cukorral habosra kavarkunk. 6 dkg mazsolát, 6 dkg darabos diót, 6 dkg déligyümölcsöt vagy csokidarabkát adunk hozzá. Késhégyenyi sütőporral elkevert 15 dkg lisztet szítálunk bele, végül a 2 tojásfehérjéből felvert habot vegyítjük a tészta-hoz. Ózgerincben sütjük meg. Ajánlatos dupla adagot bekeverni, hiszen 2 db forma is süthető egyszerre. Télen még a maradék szaloncukrot is feldarabolhatjuk tölteléként a harmadik 6 dekás adagként. Birsalma szezon jön, a birsalmasajt is kellemessé teszi a süteményünket.

Kellemes csemegézést kívánok.

Bódi Mária

ŐSZI AJÁNLATUNK

- őszi búza, őszi árpa vetőmagok széles választékában
- csávázás és vetőmagtisztítás
- étkezési és iredi csikos napraforgó felvásárlás
- napraforgó és kukorica kombájnlás
- nyers lucernamag felvásárlás
- kárpótlási jegyek vétele

MEZÓMAG

MEZÓMAG Gmk.

Vetőmagüzem
Szarvas Kákai major
Telefon/fax: (66) 312-376

Járó föld

Ezzel a címmel új műsorsorozat jelentkezett a TV-ben. Legutóbb a Szigetközről láthattunk egy szép kétrészes filmet. Az adás stábja most itt a környékünkön forgatott. Szeptember 24-én a Gyomáról és a Szarvasról felvett anyag látható a TV-ben. Községünkéről is készül egy film, azt október 22-én vetítik le. Nézzük együtt az ismerős képeket!

Bódi Mária

Tanévkezdés kétségek között

1996. szeptember

Hát ismét elérkezett az ősz. Csalhatatlan jele ennek az is, hogy újra elindulnak reggelenként gyermekeink az iskolába. Akad közöttük olyan, aki már várta ezt az időszakot, vannak olyanok is, akik jobban örültek volna, ha ez sohasem érkezik el. Ötvenhét kis nebuló pedig azt sem tudja igazán, örüljön-e vagy bánkódjon. Ők a kis elsősök. Nekik elkel a buzdítás minden nap, hogy az esetleges kétségeket jó szóval, pozitív érzésekkel és példákkal eloszlassuk.

Vannak persze kétségek a felnőttek között is, azonban őket már sokkal nehezebb ezektől megszabadítani. A pedagógusokat elsősorban ezek a kérdések foglalkoztatják: Meglesz-e minden feltétel az egész év folyamán a színvonalas munkavégzéshez? Vajon a következő tanévben is a katedrán állhatnak vagy „átképzés” után más munkahely után kell nézniük? Vajon megkapják-e időben és egyben a fizetésüket?

A szülőket pedig ezek a kérdések foglalkoztatják: Meg tudom-e adni a gyermekemnek azokat a dolgokat, amik a megfelelő tanulmányi előmeneteléhez szükségesek? Az

osztálykirándulás díját ki tudom-e fizetni? Tudom-e továbbtaníttatni gyermekemet?

Mind-mind megannyi válaszra váró, fontos kérdés. Ez okoz majd jónéhányuaknak olykor álmatlan éjszakákat, mert úgy érezzük, egyszer-egyszer, minden kilátástalan. Valahogyan mégis túl kell jutnunk ezeken. Csak egy lehetőség van! Szülőnek, pedagógusnak egyaránt. Össze kell fognunk, egymást kell segítenünk, hogy gyermekeinket értékes emberré formáljuk, aki minden helyzetben EMBERKÉNT állja meg a helyét. Meg kell fognunk egymás felé nyújtott segítő kezeinket. Nem úgy, mint tették néhányan tankönyvügyben! Biznunk kell egymásban, egymás jóindulatában, segíteni akarásában. Csak együtt érhetünk el eredményt! Együtt oszthatjuk el saját, egymás és gyermekeink kétségeit. Ha ez így lesz, akkor 1997. júniusában mindnyájan a jól végzett munka örömevel zárhatjuk a tanévet.

Jó munkát, türelmet, kitartást, erőt és jó egészséget kívánok ehhez gyermeknek, szülőnek, pedagógusnak egyaránt!

-mi-

Esély a gyermekeinknek

„Tedd mindig a jót, mit szíved sugall, de hálát ne várj érte, úgy folytonosan boldogíthatsz és boldog lehetsz.”

(Brunszi Teréz)

Szeptember 2-án, iskolánkban is megszólalt a tanév kezdetét jelző csengő. Minden diák izgatottan lépte át az iskola kapuját. Különösen a kis első osztályosok, akiknek most kezdődött el az igazi „munka”, a tanulás.

Mi, pedagógusok is várakozással telve, de töretlen hittel kezdtük el a tanítást. A nehézségekkel, gondokkal teli mindennapok ellenére is a fő feladatunk, hogy nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben, zavartalanul, sokoldalúan folyjon az oktatás.

Még mi a mindennapok problémáival küszködünk, a technika fejlődik, s mi egyre inkább lemaradunk. Tanítói elhivatottságunk sem képes e hátrányt pótolni. A jövő nemzedéke a mi kezünkben van, mi neveljük, oktatjuk őket. Mára a számítógép az élet minden területén tért hódított, s így kezelésének ismerete nélkülözhetetlen. A kötelező tantárgyak mellett így a számítástechnika oktatása is a fontos feladatok közé tartozik. Nap mint nap olvashatunk a sajtóban arról, melyik iskola milyen modern gépparkkal gazdagodott. A dobozi iskolások például APC-iskolában sajátíthatják el a számítógépes ismereteket, amelyről év végén záróvizsgán adnak számot. A számítógép használatának fontosságát nem csak mi, pedagógusok tudjuk,

hanem azok a munkát kereső fiatalok is, akiknek munkahelyi felvételük azon múlik, tudják-e kezelni a gépet vagy sem.

Fájó szívvel látom, hogyan rekesztődnek ki e tudás megszerzéséből azok a tanulók, akik jó képességűek, de nincs módjukban a géppel „találkozni”. Iskolán ugyan rendelkezik néhány géppel, de ezek sajnos olyan elavultak, hogy oktatásra nem alkalmasak. A fejlesztésben az Önkormányzat támogatására ebben a gazdasági helyzetben nem számíthatunk. E kilátástalan helyzetben különböző helyekre küldtem kérést levelet, segítséget remélve. A válaszokra várva sem tétlenkedtem, más lehetőségeket kerestem. Egy hirdetésben olvastam egy eladó 486-os gépről. Miután megnéztem, elfogott a lelkes reménykedés. Ez lesz az első lépés, amit talán újabbak követnek. A gép, viszonylag szerény konfigurációja ellenére is sokkal jobb a meglévőknél, s ha lesz rá lehetőség, bővíthető is.

A nagy kérdés már „csak” az volt, hogy honnan teremtem elő a fedezetet. Sikerült! Ezúton is szeretnék köszönetet mondani azoknak, akik megértették törekvésemet, s hozzájárultak ahhoz, hogy e gépet megvegyem iskolánk diákjainak, s ezáltal egy új kaput nyissak ki ismereteik bővítésére. Név szerint: Lénárt Zoltán, Sinka Gáborné-Sinka Györgyi, Mezőmag Gmk., Roszik Máttyás, Argomex Kft., Tóth Zoltán.

Aki elolvassa e cikket, s úgy érzi, szeretné támogatni eme törekvésemet, úgy a segítség bármilyen formáját köszönettel elfogadom.

„...Semmi sem teszi a gyermekeket boldogabbá, mint a haladás tudata, a legyőzött nehézségek felett érzett öröm és az a munka, mely sosem lanckad, mindig alkot, és sosem rombol.”

(Brunszi Teréz)

Tóth Zoltáné
tanítónő

TOP VIDEO SHOP

Szeptember - októberi megjelenéseink:

- Értelm és érzelem
- Szemtől szemben
- Sabrina
- Pénzvonat
- Örömapa 2.
- Tiszta játszma
- Aludj csak, én álmodom
- Casino

...és még rengeteg ajándék a Top Video Shop-ban

Békésszentendrén a Hunyadi u. 7. sz. alatt.

Oktober 1-jétől ismét kettőt fizet hármat vihet akció!

GYERMEK OLDAL

Sipos Bella: Kilenc kövér bárány, meg egy sovány berbécs

Mikor én gyermek voltam, őriztem a mezőn kilenc bárányt meg egy berbécsot. Egyszer ott ment el a gazdag bíró, és szóba állt velem:

- Hé, te legényke! Mondd meg nekem, a bárányok miért olyan kövérek, és a berbécs miért olyan sovány?

- Hogyha a bíró úrnak kilenc gyermeke volna, és mind a kilencről gondoskodnia kellene, maga sem eresztett volna pocakot - válaszoltam.

Nem mutatott haragot a bíró, de én láttam a szeméből, hogy nagyon nem tetszik neki, amiért így megmondtam az igazságot.

- Úgyes gyermek vagy - szól. - Holnap reggel gyere el hozzám, én is adok neked kilenc bárányt meg egy berbécsot őrizni. Hadd lássam, vajon az a berbécs is úgy lesoványodik?

Hallottam már híret a bírónak, sejtettem, hát, mi a szándéka velem. Volt két gonosz kutyája, két roppant veres állat, azokkal akart szétszaggatni. Így bánt el másokkal is, akikre megharagudott valamiért. Vakartam a fejem, miként járhatnék túl az eszén? Nem ejtettek engem fejre pólyás gyerek koromban, kitaláltam a módját, hogyan mentsem meg a bőrömet. Ott a mezőn megfogtam egy kisnyulat, zsákba dugtam, s másnap reggel magammal vittem.

Mikor benyitottam a bíró kapuján, rettentő acsarkodással nekem ugrott a két veszedelmes kutya. Nem hátráltam meg, segítségért sem kiáltottam, hanem hirtelen kieresztettem a nyulat a zsákból. A nyúl elfutott, mire az ebek - uccu neki! - utána eredtek. Azóta már az Óperenciás-tengeren túl űzik a nyulaeszkát.

A bíró a tornácra könyökölt, látta, hogy világgá szalasztottam a kutyáit. Vasvillaszemekkel nézett rám, ám egy szóval sem árulta el, mekkora düh forr benne. Nyájasan fogadta köszönésemet, s mindjárt hívta a szolgáját:

- Vidd le ezt a derék legénykét a pincébe, adj neki vagy két pohár bort az édesből! Megér-

demli, milyen talpraesett fiúeska!

Még mondott egyebet is, de azt már nem hallottam, mert sügva mondta. Csak gyanítottam, hogy meg akar veretni a szolgálóval, mert az a pincékuleszal együtt a kutyakorhácsot is köténye alá dugta.

Életemben nem láttam olyan rakott pincét, mint a bíróé. Utcafőrnán sorakoztak ott a boroshordók; egy ezred katona akár három napig mulathatott volna a töméntelen italnál. Hosszú rudakra aggatva kolbász, szalonna, füstölt oldalas lógott iszonyú bőségben. Nem eszda, ha kemencényire nőt a bíró úr hasa.

A szolgáló jól ütött a lapóval, majd töltött nekem is.

- Aj, be jóisten! - eszenkentem a második pohár után. - Töltsön még egyet, nénimasszony!

- Igyál, amennyi beléd fér - biztatott, s harmadszor is megtöltötte a poharamat.

Dehogy ittam én, egy cseppet le nem engedtem a torkomon. Suttymban mind beeresztettem a bort elől az ingembe. Azután tettem magam, mintha részeg lennék, dülöngéltem, kurjongattam.

Csak ezt várta az ördögboroda lehérnép. Elővette a háromágú kutyaverő szíjat, hogy gazdája paransa szerint cselekedjek velem. Hanem én sem voltam ám rest, megugrottam a hordók

közt, szöktem ide-oda előle. Közben abból a hordóból, amelyikből a bort adta, ügyesen kirúgtam a csapot.

Dőlt a bor, akár a patak. A szolgáló megijedt, hogy elkergeti a gazdája, ha kárba megy a drága aszú. Eldobta a korbácsot, és bedugta ujjával a hordó lyukát. Én meg ahajt felkaptam a földről a csípős kutyaverőt, és teljes erőmből elkezdtem legyezgetni a hátát. Supp, supp, megkapta, amit nekem szánt. Kínjában úgy eltátotta a száját, hogy a bor is elfolyt, ő is ott maradt a hordóra borulva, mintha mennykőcsapás érte volna.

Akkor azt gondoltam: kihasználom az alkalmat, nem megyek el soványan a kövér pincéből, szabok magamnak egy disznóbőr köntöst. Leakasztottam a rúdról két oldal-szalonnát, bicskámmal lyukat metszettem belé, és magamra vettem, mint valami ujjast. Még a nadrágszík hiányzott. Azt kolbászból öveztem a derekamra. Így kiöltözve mentem fel az udvarra.

A bíró a tornácra leste elvonulását.

- Felvettem az ujjasomat, mert erőst sajog a hátam - mondtam neki nyögve, jajgatva, nehogy gyanút fogjon, mielőtt kívül lennék a kapun.

Kacagott a beste lélek, csak úgy rengett a pocakja.

- Most aztán kaptál, ugye? - kiáltott utánam kárörömmel.

- Kaptam bizony! - feleltem vissza a kapuból. - Ha anyám beosztja, jövő karácsonyig zsírroz belőle.

REJTVÉNY

A nyuszinak 15 nyúlgrásnyi előnye van, amikor a kutya üldözőbe veszi. Két kutyaugrás akkora, mint három nyúlgrás. No de amíg a kutya négyet ugrik, a nyuszi ötöt. Utoléri-e a kutya a nyuszt, ha igen, hány ugrással?

Előző havi rejtvényünk helyes megfejtése: Béka-papa: 10, Breki 5, Briki 8, Brekeke 9, Breke 1 legyet fogott.

Rejtvényünk támogatója a

FEJEZETEK BÉKÉSSZENTANDRÁS SPORTTÖRTÉNETÉBŐL - XVI. fejezet

EGY JÓ KÉPESSÉGŰ HUNYADI LASSÚ ALKONYA

Az 1960-61-es bajnoki év nyugodt körülmények között indult, az előző év megalapozott jó eredménye, és a hiánytalan játékosállomány jó indulási esélyt jelentett. Ugrai Imre elnöki ténykedése után, most Bagi János igyekezett az előtte elkezdett nagy jelentőségű utazással kapcsolatos munkát tovább folytatni. Ebben felmérhetetlen segítséget nyújtott Kovács Kálmán (Sándor), aki az akkori években az AKÖV szarvasi kirendeltségének vezetője volt. Mivel akkor csak a FEFU autói fuvarozhattak, a drága költségeket megtakarítottuk, mert ő biztosított számunkra úgynevezett TEFU menetleveleket, amelyekkel a helyi vállalatok, üzemek teherautói is szállíthatták a sportolókat. Természetesen díjtalanul, csak a gépkocsivezetőt kellett fizetni.

Az első bajnoki mérkőzést egy volt NB. III-as csapat ellen itthon játszottuk. 1960. augusztus 7. Békésszentandrás Hunyadi - Mezőkovácsháza 2:2 (2:0) Vezetete: Lajkó. Összeállítás: Apáti - Szalai, Ficzere I., Bagi II., Mrena, Kiss III. - Fekete, Kiss I., Megyeri, Ficzere II., Tóth III. Edző: Sinka I. István. Gól: Kiss I. 2.

Már a 10. percben 2:0-ra vezetünk, ez azonban csak a döntetlenre volt elég. Egy összeállítás erejéig meg kell emlékezni az állandóan változó ifiról is, ahol ekkoriban a kapuban nagy a forgalom. Kiss V. után Vass S., Dorogi S., Petrás és most Nagy Ferenc névvel találkozunk, mint nagyreményű újonccal. Ifi csapat: Bszta. Hunyadi - Mezőkovácsháza 0:4 (0:2) Összeállítás: Nagy F. - Csernus, Petrás, Aszódi - Ficzere III., Tomonyiczka - Bohák, Lónyi, Emődi Gy., Bohák, Vass. A következő mérkőzés: Kondoros, augusztus 14-én Tóth III., mesterhármával 3:1-re nyertünk. Krónika: „Az örök rangadót a Hunyadi nagy fölényrel nyerte a kondorosi barlangban.” Következett egy pár gólzáporos győzelem, és pár döntetlen, ahol Sinka IV. és Csík B. is szerepelt újra. Most viszont megállunk szeptember 18-án: Kunágota - Bszta. Hunyadi 0:1 (0:1) Vezetete: Borczki. Összeállítás: Sinka IV.

- Harangozó, Ficzere I., Bagi II. - Mrena, Petrás - Fekete, Kiss I., Megyeri, Ficzere II., Tóth III. Gól: Sinka, Mrena, Ficzere I. Gól: Megyeri. Krónika: A 60. percben játékvezetői tévedés folytán Ficzere II. és Kiss I. kiállítva. Az ifik a vereség ellenére is dicsőretet érdemelnek, mert ismét több újonc található a csapatban. Kunágota - Hunyadi 3:1 (0:1) Összeállítás: Nagy F. - Csernus, Fazekas I., Tomonyiczka - Tóvári, Ficzere III. - Bodonyi, Lónyi, Fazekas II., Babák,

Kiss I., Bagi II., Fazekas II., Mrena. Gól: Mrena, Ficzere I. Gól: Kiss I., Harangozó.

Az újonccal tűzdelt Hunyadi ennyire volt képes. Dicsőret, hogy 5:0 után is tudunk szépíteni. Tomonyiczka az ifi mérkőzésen is játszott.

A téli szünetre vonuló Hunyadi a 6. helyen végzett.

1. Mezőkovácsháza 23 pont
2. Mezőhegyesi K. 22 pont
3. Békéscsabai VTSK 22 pont
4. Békéscsabai MÁV 21 pont
5. Mezőhegyesi Med. 18 pont
6. Bszta. Hunyadi 18 pont

1961. június 11. Hunyadi - Békési S. 1:1

Állósor balról jobbra: Fekete, Kiss I., Matúz F., Megyeri, Ficzere I., Tóth III., Sinka edző

Guggolnak: Ficzere II., Mrena, Bagi II.

Térdel: Szalai, Csík

Fekszik: Hévízi

Vass. A csatársor erélyjátéka szembeütő volt az eredmény túlzott. Gól: Fazekas II. Ugyanez az ifi a következő vasárnap szeptember 25-én: Hunyadi - Végegyháza 10:0 (7:0) Az elsőcsapatok eredménye Hunyadi - Végegyháza 1:1 (0:1) Az ifi a következő vasárnap október 2-án Békéscsaba VTSK - Hunyadi 10:0 (7:0) meglátszik itt a tükör elgörbül, a múlt vasárnapéhoz viszonyítva. Felnőtt csapatok eredménye: Békéscsabai VTSK - Hunyadi 2:1 (1:1) Vezetete: Járás. A kitűnően védő Apáti egy 18 méteres szabadrúgásból gólt kapott. Szalai a 85. percben kiállítva.

Október 30. Sarkadi - Bszta. Hunyadi 5:2 (2:0) Vezetete: Geréb. Apáti - Harangozó, Ficzere I., Tóth III., Mrena, Ficzere II., Tomonyiczka, Megyeri,

A rövid pihenő után hamarosan indultak az edzések, mert következett a korai tavaszi bajnoki rajt. 1961. február 26. Mezőhegyesi K. - Bszta. Hunyadi 1:0 (0:0) Láthatjuk, hogy Hévízi már leszerelt, mert a csapatban találjuk, igaz a bal szélső poszton. (A mérkőzés Medgyesegyházán) március 5. Bszta. Hunyadi - Gyoma 2:0 (0:0) Vezetete: Boldizsár. Hévízi már a kapuban, a vendégek végig védekeztek, a 8. percben Kiss I. eléri a győztes gólt. Március 19. Békéscsaba MÁV - Bszta. Hunyadi 6:1 (4:0) Vezetete: Paulik. Apáti - Harangozó, Mrena, Csík - Bagi II., Petrás - Fekete, Ficzere II., Megyeri, Kiss I., Tóth III. Gól: Kiss I., Csík, Megyeri. Gól: Kiss I. A február 2-ai mérkőzésből kifolyólag Ficzere I. játékjogát felfüggesztették.

Meglátszik hiányzott a csapatból, mert ilyen katasztrofális vereséget még nem szenvedett a Hunyadi.

Március 19. Bszta. Hunyadi - Békéscsaba VTSK 0:0 Vezetete: Puskás. A csapat változatlan. A nagy rangadón kiköszörültük a csorbát. Sok helyzet kimaradt mindkét oldalon. Április 9. Könyvedén 4:0-ra verjük a kiesőjelölt Kondorost. Április 30-án 4:1 a Sarkadi MSE ellen. Május 14-én a Mezőhegyesi 1:0-ra megállítja a Hunyadi hengerét. Május 21. Hunyadi - Sarkadi Kinizsi 1:0 (0:0) Feneketlen vízben Fekete góljával a 70. percben lassan újra indul a henger. Május 28. Medgyesegyháza - Bszta. Hunyadi 1:2 (1:0) Vezetete: Hodroga. Hévízi - Szalai, Ficzere I., Csík - Mrena, Bagi II. - Fekete, Kiss I., Megyeri, Ficzere II., Tóth III. Gól: az egész csapat. Gól: Megyeri, Kiss I. A kiesési zónában tanyázó honi csapat elszántan küzdött a győzelemért, azonban Megyeri parádés fejes gólja, majd Kiss I. győztes gólja szertefoszlatta a medgyesi eredményeket. Június 4. Bszta. Hunyadi - Battonya 3:2 (1:1) Vezetete: Simon P. A változatlan összeállítású Hunyadi majdnem megijesztette a Battonya. A második féldőben 2:1-re vezetett, ekkor edzői utasításra Ficzere I. a csatársorba került. Innen a krónika így szól: „Ficzere I. lelkes és jó játékaival magával ragadta a csapatot. Ellenállhatatlan rohamokba kezdtek, Ficzere II. kiegyenlített, majd a győztes gólt a nap hőse Ficzere I. megszerezte.” A három gól szerzője: Bagi II., Ficzere II., Ficzere I.

Az utolsó előtti forduló június 11-én Hunyadi - Békési S. 1:1 (0:1) Vezetete: Geréb. Békési vezetés után Fekete beadásából az egyik békési védő öngóllal egyenlített. Gól: Ficzere II., Megyeri.

A következő összeállítású ifi már vagy hat mérkőzésen változatlan és egyben eredményes. Hunyadi - Békési S. 2:0 (0:0) Nagy - Tóvári, Harangozó, Dorogi S. - Vass, Bohák, Lónyi, Petrás, Tomonyiczka, Ficzere III., Fazekas II. Gól: Tomonyiczka, Ficzere III. Gól: Bohák 11-esből, Lónyi. Történt a mérkőzés előtt egy máig

is feledhetetlen eset velem. Ugyanis mint intéző beadtam az igazolásokat a játékvezetői öltözőben. (Bontovics II.) Utána kimentem a csapathoz a pályára szélére, ahol már bemelegítettek. Majd a játékvezetők kiszóltak az ajtón, hogy a szentandrásai intézőt küldjék be. Aki ezt az ajtótól továbbította, az ennyit kiáltott, a Kisórást kéri a játékvezetők. Én bementem, és pár pillanat után érkezik a hátam mögött egy illető, kérdezi a játékvezetőt, hogy mit akarnak tőle. Mondja neki az egyik bíró, magától Kiss sporttárs nem akarunk semmit. Rögtön gondoltam, hogy itt valami szerepe van a véletlennek. Ezért mentem, bemutatkoztam, hogy én a szentandrásai intéző vagyok Bontovics II., becézve a Kisórást. Erre ő szintén bemutatkozik, hogy a békési intéző, Kiss János órást.

Az utolsó mérkőzésen június 18-án Mezőkovácsházán 3:0-ra vereséget szenvedtünk. Hévízi egy 11-est kivédett, Tóth III. a 89. percben kiállítva. Az ifi viszont a múlt vasárnapi összeállításban 4:0-ra nyert. Jó az egész csapat. Gól: Ficzere II. 2, Lónyi szögletből és öngól.

Következett a nyári szünet, és utána az újabb felkészülés, az újabb bajnoki évre. Sajnos jött egy meglepetés, ugyanis Ficzere I. és Ficzere II. Szarvasra igazolt, ahol Bencsik Mihály volt az edző. A közölt lényegesen utoljára látjuk így együtt, ezt a jóképességű Hunyadiit.

B. Hunyadi ifi. 1961. június 11.

Hunyadi - Békési S. 2:0

Álló sor balról jobbra: Sinka edző, Vass, Petrás, Lónyi, Ficzere III., Bohák, Tomonyiczka, Bontovics intéző, Fazekas

Guggol: Harangozó S.

Elöl: Tóvári, Nagy F. Dorogi S.

Az itt látott ifiből mindenki bekerült az első csapatba, ami ritkaságként fordul elő.

Továbbra is várjuk segítségüket, észrevételeiket! Minden eddigi segítőnk tevékenységét hálásan köszönjük! Jó szórakozást, hasznos időtöltést kívánunk!

-mi-

1960-61 a Bajnoki év végeredménye

1. Békéscsabai MÁV	43
2. Mezőhegyesi K.	43
3. Mezőkovácsháza	40
4. Mezőhegyesi M.	39
5. Békéscsabai VTSK	37
6. Bszta. Hunyadi	35
7. Battonya	33
8. Sarkadi K.	31
9. Gyoma	31
10. Medgyesegyháza	30
11. Békési	29
12. Végegyháza	29
13. Csorvás	28
14. Sarkadi MSE	23
15. Kunágota	4
16. Kondoros	4

Melyik játékos hányszor szerepelt az 1960-61-es bajnoki évben.

Tóth III. János	30
Megyeri Ferenc	29
Bagi II. István	29
Ficzere Ferenc	28
Mrena Mihály	28
Fekete András	28
Kiss I. Mihály	28
Ficzere II. József	27
Csík Béla	21
Szalai Béla	18
Apáti N. Ferenc	14
Hévízi Mihály	14
Petrás Ernő	13
Harangozó Sándor	11
Kiss III. István	4
Fazekas II. Imre	4
Sinka IV. Imre	3
Bagi I. Imre	1
Tomonyiczka A.	1

Vas-műszaki üzlet alacsony árakkal a lakosság szolgálatában.

Új, garanciális színes TV-k, porszívók, mosógépek, Zanussi hűtők, fagyasztók, vasalók, olajsütők, hajszárítók, kazetták.

Készüljön fel a télre! Vásároljon és szereltesse gázkonvektort vagy gázkazánt!

Ízelítő árainkból

Vesta 3A gáztűzhely	33.800 Ft
Vesta 3T gáztűzhely	32.500 Ft
Vesta 4A gáztűzhely	38.300 Ft
Vesta 4T gáztűzhely	36.700 Ft
Fali gázkonvektor	11.100 Ft
GF-25 gázkonvektor	25.200 Ft
GF 35 gázkonvektor	26.100 Ft
GF 8.50 gázkonvektor	30.700 Ft
KF-50 gázbojler	35.900 Ft
KF-80 gázbojler	45.900 Ft
C-12 falikazán	53.900 Ft
C-18 falikazán	71.900 Ft
C-24 falikazán	52.000 Ft
Vezúv állókazán	52.000 Ft
Hőterm állókazán	58.800 Ft

Továbbá lakások belső gázszereléséhez csövek, bilincsek, golyóscsapok.

Ha nálunk vásárol konvektort vagy gázkazánt, a csövek árából 10% árengedményt adunk!

Rendelje meg lakása gázszerelését. Garantiált minőség - alacsony árak! Teljeskörű szolgáltatás! Kérjen ingyenes árajánlatot!

Helyben ingyenes árukiszállítás!

Lakások belső gázszerelését végzi: Dékány Bálint víz-, gázszerelő mester

Tervező: Regős István

Helyi képviselő: Csipai László, Békésszentandrás, Fő út 53. Telefon: 312-230.

Nyitva: H-P: 8-18 óráig, Sz: 8-13 óráig.

NINTEN-DÓZIS

Köszöntelek Benneteket a szeptemberi számunkban, az iskolakezdés havában. Ilyenkor mindenki azt gondolná, hogy csökken a forgalmunk, hisz minden nebulónak tanulni kell(ene). Ezzel szemben hétvégén szinte alig van bent játék, mindenki viszi el a pihenőjére játszani. Mutatnék is be néhány új játékot erre a célra:

Az elsőnek a műfaja rally-verseny, még hozzá nem is akármilyen! Egy-két centis játékkocsik rohangásznak törpe vezetőikkel, valós pályákon, pl.: fürdőkád pereme, öntözőcsatorna, hogy a többit ne említsem. Akár négy személy is játszhatja, ha beszerzünk egy elosztót. Lehet bajnokságokon is menni, vagy csak kiütéses versenyeket játszani a kiválasztott pályán. Maga a verseny nagyon humoros, például le lehet egymást lökdöszni a pályáról, ezzel előnyt szerezve. Minden pályára másik gépet kapunk, ez lehet kocsis, hajó és még helikopter is! A játékkazetta egyébként SNES-en található

és a címe: MICRO MACHINES.

Másodjára egy mászkálós-ügyességi játékot említenék szintén Nintendo-ra, neve: COOL SPOT. A sztori röviden annyi, hogy Spot, a kis cukorka(!) segélykérő levelet kap társaitól. Erre ő veszi a kis napszemüvegét és elindul, hogy kiderítse, mi folyik a színpalak mögött. A különböző színhelyeken az a célunk, hogy a pályákon található kis tabletták legalább 50%-át összegyűjtsük és a pálya végén ketreche zárt cimboránkat kiszabadítsuk. A kazetta egy kis logikát is kíván, mert tartalmaz egy-két gondolkodtató pályát. Nagy általánosságban a kisebb eseményeknek ajánlom.

A rovat végén egy kis nosztalgiazás, visszakerült a Kölcsönzőbe ugyanis az unicum, az első része a Donkey Kongnak, tehát újra itt a sikeres DONKEY KONG COUNTRY! Aki még nem ismerné, adok róla egy-két adatot. A történet ott kezdődik, hogy Donkey Kong és unokaöccse, Diddy Kong egy reggel arra ébrednek, hogy

kirabolták a házuk alatti banánraktárt. Persze a környéken csak egy ilyen gazságokra is képes élőlény akad, Kaptain K. Rool, a krokodilkirály és gonosz príbékjei. El is indulnak, hogy elsimítsák ezt a kis dolgot és megküzdjenek az elvetemült gonosztevőkkel. Persze segítségünkre vannak a Kong-rokonaink is és néhány másik haverjuk is, például Rambi, az

orrszarvú, Engnarde, a kardhal, plusz egy kígyó, egy béka, meg egy papagáj. A játék tele van rejtett bónuszokkal, meg jókora adag humorral is. Ez az a kazetta, mellyel minden korosztály szórakozhat! Erre a hónapra ennyit a jóból, találkozunk a jövő hónapban vagy a kölcsönzőben (Bajcsy-Zs. u. 13.). Szasztok!

-szl-

Kínai Diszkont nyílt a Buszmegállóban a Hunyadi u. 4/a. alatt.

Nyitvatartás:

hétfő-péntek: 8-12 és 14-18 óráig
szombat: 8-12 óráig

Az üzletben sportcipők, pólók, pólóruhák, hálóingek, női-férfi pizsamák, zoknik, fehérműk, ingek, tornacipők, papucsok, férfi melegítők, nyári rövidnadrágok, férfi melegítő alsók, gyermek melegítők kaphatók!

Az ARGOMEX Építészeti és Kereskedelmi Kft.

ARGOMEX
ÉPÍTÉSZETI ÉS KERESKEDELMI KFT.

tevékenységét bizonyára sokan ismerik, de az eddigi épülettervezés-, építőanyagforgalmazás (Betonpatika), falburkoló kőlapgyártás és kandallógyártás után új tevékenységgel bővülünk:

A sikeres előminősítés után Békésszentendrési község lakosságának és közületeinek felajánljuk a gázellátásra - fűtésszerelésre vonatkozó komplex szolgáltatásainkat:

- kapcsolatfelvétel, megrendelés, szerződéskötés
- felmérés, statikus szakvéleményezés
- belső gáztervezés, engedélyeztetés
- kéményellenőrzés, bélelés (szerelés)
- KPE acélcső csatlakozás
- gázszerelés elkészítése, készülékek elhelyezése, nyomáspróba, beüzemelés, anyagbiztosítással.
- Gázszolgáltatói jóváhagyás, ellenőriztetés, átadás-átvétel.
- Dokumentálás, számlázás, garanciavállalás
- Átadás a megrendelő felé.

A fentiek ideális esetet rögzítenek, természetesen részfeladatokra is vállalkozunk.

Várjuk kedves Megrendelőinket!

Üdvözlettel: az ARGOMEX Csapat

SPORT

KÉZILABDA

Változások történtek a kézilabda bajnokság lebonyolításában. Ismét visszatértek az egycsoportos rendszerhez. 12 csapat nevezett a bajnokságra a felnőtt csapatok közül.

A serdülőcsapatok versenyére viszont nem neveztek a Hunyadi SE csapatát. Mi ennek az oka? - kérdeztük Gázsó István edzőt.

- Ennek két fő oka van. Először az anyagi lehetőségeink rendkívül szűkösek, a nevezési és utazási költségeket két csapat versenyeztetésére nem tudtuk biztosítani. Még most is úgy van, hogy hét elején nem tudom miből utazunk, lesz-e pénz a játékvezetők kifizetésére. Ha nem kapunk anyagi segítséget féltő, hogy a felnőtt csapat szerepeltetését is be kell fejezni. A másik indok szakmai. A serdülő csapat többsége kiöregedett, új csapat kialakításához pedig idő kell. A nyári szünetben kevesen jártak edzésre, az iskola beindulása után remélhetőleg kialakul egy csapat. Őket szeretnénk elindítani az iskolai versenyeken, ellenfeleket találni nekik. Tehát nem szüntettük meg a serdülőcsapatot, csak az idén a bajnokságban nem indulnak. Az idén a felnőtt csapat szerepeltetésére lehet több energiát fordítani és jó csapatot kialakítani.

Részt vettünk augusztus 20-án, Gádoroson a milicentenáriumi tornán, amit sikerült megnyerni.

Eddig három forduló zajlott le a bajnokságból.

Eredmények:

1. forduló 1996. augusztus 24. Békésszentandrás - Szeghalmi SE 16:13 (8:7)
Szécsiné Kovács Nóra - Egriné Kovács Andi (4) Petrásné (1) - Kohutné Sinka A. (3) - Patkó H. Hali O (2), Bagi O. (1), Kovács Gy. (5), Kovács T. Lólé E (kapus).

Jó idénykezdlet, megérdemelt győzelem a tavaly még NB II-es Szeghalmiak ellen.

2. forduló 1996. augusztus 31. Bes. Főiskola DSE - Békésszentandrás 14:12 (6:8)

Szécsiné Kovács N - Egriné Kovács A (3), Kohutné, Bagi O (1), Hali O (2), Patkó H., Kiss K., Kiss S., Kovács Gy. (4), Kovács T. (2).

Gyenge játékvezetés mellett nem érdemelt vereséget a csapat. Félidőben még vezettünk. Sajnos Kovács Tünde megsérült.

A két fiatal játékos Patkó H. és Kiss K. jól beilleszkedett a csapatba.

3. forduló

Békésszentandrás - Székkutas SE 11:16 (6:9)

Szécsiné Kovács N - Egriné (5), Kohutné I, Csík M., Kiss K., Kiss S. (2), Hali O., Bakó O., Kovács Gy. (3), Patkó H. Lólé E. (kapus)

Végig szakadó esőben jobb volt a vendégesapat.

A bajnokság állása:

7. Békésszentandrás 3 1-2 39=43 2 pont

A bajnokság további műsora.

5. forduló szeptember 21. szombat 11 óra Békésszentandrás - Orosházi EDPSE

6. forduló szeptember 28. szombat 17 óra Békésszentandrás - Kétsoprony

7. forduló október 6. vasárnap 11.30 óra Nagyszénás - Békésszentandrás

8. forduló október 12. szombat 15 óra Békésszentandrás - Doboz

9. forduló október 19. szombat 15 óra Gerla - Békésszentandrás

10. forduló október 26. szombat 15 óra Békésszentandrás - Mezőberény

11. forduló november 3. vasárnap 10 óra Szarvas - Békésszentandrás

Fabó I.

LABDARÚGÁS

Remek rajtot vett a Hunyadi MSE labdarúgó csapata a megyei II. o. bajnokságban. Három győzelmet arattak egymás után, de azóta sajnos két vereséget szenvedtek.

Eredmények:

1. forduló 1996. augusztus 10. Békésszentandrás - Dévaványa 3:1 (1:1)

200 néző, vezette: Maginyecz Petrás - Prjevara, Bencsik, Szabó J., Kiss Cs. (Harangozó), Medveczki (Mrena), Bedővári, Szabó G., Juhász (Nagy Zs.) Székely, Gugolya.

Gólszerzők: Székely, Gugolya, Szabó G.

Jók: Petrás, Szabó J., Szabó G. A vendégek kezdtek jobban, megszerezték a vezetést is, melyet a hazaiak még az első félidőben kiegyenlítették. A második félidőben a lelkesen játszó Hunyadi kontrából vezetést szerzett és a hajrában bebiztosította a győzelmét.

Ifjúsági mérkőzés: Békésszentandrás - Dévaványa 2:2

2. forduló 1996. augusztus 17. Pusztaföldvár - Békésszentandrás 0:1 (0:0)

50 néző, vezette: Deme Petrás - Bordács, Szabó G. (Mrena), Koppányi, Medveczki, Bedővári, Szabó J., Juhász, Székely (Nagy Zs.), Prjevara, Gugolya.

Gólszerző: Medveczki
Jók: Petrás, Prjevara, Bordács
Színvonalas, jó mérkőzésen Petrás kivédte a hazaiak büntetőjét, majd egy szögletűgás után megszereztük a győzelmét.

Ifjúsági mérkőzés: Pusztaföldvár - Békésszentandrás (1:12)

3. forduló 1996. augusztus 24. Békésszentandrás - Körösladány (4:0) (1:0)

250 néző, vezette: Zsoldos Petrás - Prjevara, Bordács, Medveczki, Koppányi, Mrena (Turna), Szabó J. (Kovács), Szabó G. (Limbrunner), Juhász, Székely, Gugolya.

Gólszerzők: Juhász 3, Gugolya Székelyt hamar kiállították, de 10 emberrel játszva is a helyze-

tek spokaságát dolgozták ki és megérdemelten nyertek.

Jók: az egész hazai csapat dícséretet érdemel.

Ezzel a győzelemmel a csapat vezette a tabellát a 3. forduló után.

Ifjúsági mérkőzés: Békésszentandrás - Körösladány 11:0

Az ifjúsági csapat is folytatja a tavalyi jó szereplést. Ismét gólzáporos győzelmet arattak.

4. forduló 1996. szeptember 1. Békéssámson - Békésszentandrás 2:0 (1:0)

150 néző, vezette: Majoros Petrás - Prjevara, Bencsik (Mrena), Koppányi, Szabó G. (Kovács), Gugolya, Székely, Juhász, Szabó J. (Medveczki), Bordács, Bedővári.

Nagyon színvonalas, jó mérkőzést játszott a két gárda kitűnő játékvezetés mellett. A mieinknek nem sikeredett a befejezés a góllövés, ezért megérdemelten nyert a hazai csapat. A hazaiak kapusa mindent védett.

Jók: Bedővári, Bordács, Szabó G.

Ifjúsági mérkőzés: Békéssámson - Békésszentandrás 0:2

Ismét győzelem!

5. forduló 1996. szeptember 7. Békésszentandrás - Magyarbánhegyes 1:2 (0:1)

200 néző, vezette: Fray Petrás - Prjevara, Bordács, Medveczki, Koppányi, Mrena (Turna), Bedővári, Gugolya, Székely (Szabó J.), Kovács, Juhász.

Gólszerző: Bedővári
Hideg időben, szakadó esőben lejátszott mérkőzésen a vendégek kontrás két gólt eredményeztek. A hazaiaknak semmi sem sikerült. A döntetlen jobban megfelelt volna a játék képének.

Kiállítva: Bedővári.

Jók: Bordács, Kovács

Ifjúsági mérkőzés: Békésszentandrás - Magyarbánhegyes 3:3
A felnőtt bajnokság állása az 5. forduló után:

7. Békésszentandrás 5 3 - 2 9:5 9 pont

Fabó I.

SPORTNAP '96

Augusztus 19-én a sporttelepen az újságunk és a Hunyadi SE szervezésében sportnapot rendeztünk. Eddig nem volt hagyománya az augusztus 20-i egésznapos rendezvénynek, most a milicentenáriumi ünnepek keretében lehetőség volt sportolásra, szórakozásra. Az időjárás is kegyes volt a résztvevőkhöz, az előző esti jégzápor nyomai délelőtt 10 órára már felszáradtak. A sportversenyek során a legtöbb résztvevő és néző a Szent István-kupa kispályás labdarúgó mérközéseken volt. A 6 csapat páros mérközések formájában döntötte el a kupa sorsát, izgalmas mérközéseken Varga László játékezetése mellett. A kupát a Névtelenek csapata nyerte.

Nem volt kimondottan kánikulai időjárás, de az úszók kedvét ez nem befolyásolta. Örvendetes, hogy sok vidéki induló volt, (Szarvas, Orosháza, Békéscsaba), akik itt nyaraltak Szentandráson, és előző nap indultak Szarvason a hosszútávú-

szó bajnokságon, melynek már nagy hagyománya van.

Nekünk ez a verseny volt az első ilyen rendezvény, úgy érzem sikeres volt. A díjakat Szöllősi Istvánné országgyűlési képviselőnk adta át a nyerteseknek. Mozgalmas volt az élet a sporttelepen, mindenki megtalálta a sportolási, szórakozási lehetőségeit.

Nagy sikere volt a sör és üdítőhorgászatnak, a büfében ételt, italt lehetett kapni. Talán csak az árusok, bazárosok hiányoztak. Az öregfiúk kajakversenyén négyen indultunk, a régi kajakosok közül. Jót versenyeztünk, „csak a levegő volt kevés”. Vajon miért...? Azért még edzeni is kellene néha-néha. Megfogadtuk...!

A kispályás foci mellett a legnagyobb közönségsikere a „Szentandrás legerősebb embere” vetélkedőnek volt. Három versenyszámban mérték össze erejüket a vállalkozó kedvű erős emberek. A fekvenyomásban Vass Zoltán és Babák Ákos 124 kg-ig jutott. Szép

teljesítmény volt. A második versenyszámként a résztvevőknek egy emelvényről, egy-egy teli vödör vizet kellett felemelni és kitartani. Ez legtöbb ideig majdnem 2 percig Paraszt Imrénak sikerült. Harmadik versenyszámként egy tekintélyes méretű és súlyú rönköt kellett elhajlítani. A technikát mindenki saját maga választotta, a cél minél messzebbre hajítani a rönköt. Ez ismét Paraszt Imrénak sikeredett a legmesszebbre, így a három versenyszám összesített eredménye alapján

Paraszt Imre lett Szentandrás legerősebb embere.

A nap zárásaként az Iparosok és a Vadászok játszottak nagypályás labdarúgó mérközést.

Az Iparosok 3:1-re győztek, így visszavágtak a május 1-jei vereségéért.

Szeretnénk ezt a sportnapot hagyományra tenni, minden évben megrendezni. Reméljük, hogy mindenki jól érezte magát, kellemesen töltötte el a napot.

Fabó I.

Szentandrási Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: a Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Palotai Gabriella, Molnár Imre, Fabó István, Sinka Csaba

Készült:

SZARVASPRESS Bt.

Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

GÁZKAZÁNOK

Alutherm fali gázkazánok

(15,25,32 kW)

Alu-Super álló gázkazánok

(15,25,32,40,50,100,200 kW)

- energiatakarékos, 20% megtakarítás
- korrózióálló anyagú, öntött alumínium ötvözetű hőcserélő
- kiváló hatásfok
- hosszú élettartam
- élettartamra garantált hatásfok
- padlófűtési rendszerekhez is illeszthető
- rendkívül kedvező árfekvés
- szabadalommal védett csúcstechnológia 10 éves tapasztalattal

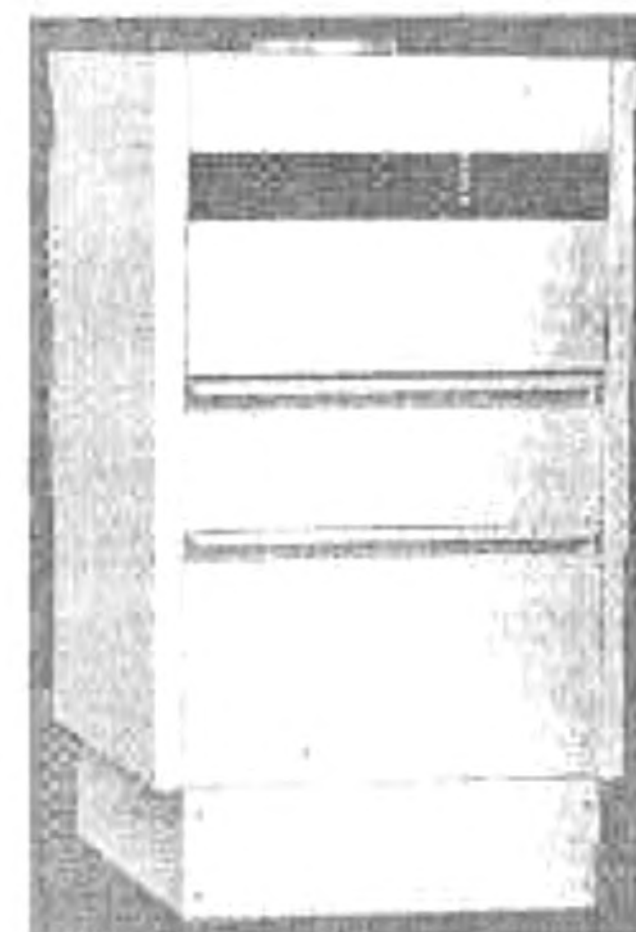
FŰTÉS

Fali kazánok

NYERESÉGGEL!

Álló gázkazánok

**10
év**

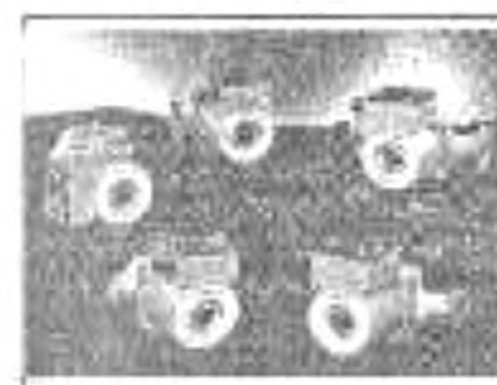
garancia

**az öntvény
hőcserélőre**

MYSON Radiátorok

MYSON Keringtető szivattyú

MINŐSÉG

ENERGIATAKARÉKOSSÁG

KÖRNYEZETVÉDELEM

GYÁRTÓ és FORGALMAZÓ

EURO-UNIOR
FŰTÉSTECHNIKA Kft.

5900 OROSHÁZA

TÁNCSICS M. u. 34.

Telefon: (68) 413-722

Fax: (68) 312-575

KIÁLLÍTÁS és VÁSÁR

1996. szeptember 16-27. a békésszentandrási Könyvtárban

Nyitvatartás: 8.00-12.00 és 14.00-17.00 óráig